Ազգ
Azg
armenian daily

15 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1999 ՈՒՐԲԱԹ # 4 (1749)

Հայաստանում էլեկտրատրանսպորտի սակագների բարձրացում չի սպասվում

ԵՐԵՒԱՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Բնակչության շրջանում տիրող այն մտավախությունը, թե էներգիայի սակագների բարձրացման արդյունքում կփոխվեն նաեւ էլեկտրատրանսպորտի սակագները, ՀՀ տրանսպորտի նախարարությունում հերքեցին: Ըստ նախարարության լրատվական ծառայության, նման փոփոխության մասին ոչ մի խոսք չի եղել: Միաժամանակ նշվեց, որ լավագույն ժամանակներում անգամ էլեկտրատրանսպորտը աշխատել է վնասով եւ այսօր առավել եւս, սակագների բարձրացման դեպքում վնասները կկրկնապատկվեն: ՀՀ տրանսպորտի նախարարությունում կարծիք հայտնվեց, որ ելնելով վերոհիշյալ փաստից, ՀՀ կառավարությունը կփորձի նպաստավոր ելք գտնել:

ՀԵՌԱԽՈՍԱԿԱՊ

OTE-ն մասամբ տեղի է տալիս

Հիմնահարցերը մնում են

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

Վարչապետ Արմեն Դարբինյանը հունվարի 13-ին հանդիպել է OTE-ի փոխնախագահին եւ նրան ներկայացրել մեր կառավարության դիրքորոշումը: Եթե OTE-ն ցանկանում է, որպեսզի մենք օժանդակենք եւ աջակցենք իրենց, ապա պետք է. ա) մինչեւ չքվայնացնեն ողջ Երեւանի հեռախոսակայանները, հրաժարվեն 1 րոպեի դիմաց գանձվող վարձավճարի սկզբունքից, բ) մեկ րոպեի դիմաց պահանջվող 8 դրամը ոչնչով հիմնավորված չէ, եւ այս սակագինը պետք է իջեցվի, գ) անվճար 120 րոպե չափաքանակը չի կարող բավարարել մարդկային հաղորդակցության կենսական նվազագույնը եւ պետք է սահմանվի առնվազն 300 րոպե, դ) իրավաբանական անձերը, իմա՝ ձեռնարկությունները պետք է 3 ամիս առաջ առնվազն նախազգուշացվեն, որ Արմենտելն անցնում է րոպեավճարի գանձման համակարգին: OTE-ի փոխնախագահը ընդունել է վարչապետի պահանջները եւ նշել, թե իրենք նպատակ չունեն գնալ առճակատման եւ երեկ Արմենտելի բաժնետերերի խորհրդի նիստում կներկայացնեն այս առաջարկները: Թե ինչ զարգացում ունեցավ Արմենտելի փոխնախագահի այս դիրքորոշումը բաժնետերերի խորհրդի նիստում, պարզ դարձավ OTE-ի երեկ հրավիրած ասուլիսից, որի մասին կարդացեք էջ 3:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Ամերիկյան կործանիչները նոր հարված հասցրեցին Իրաքին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ամերիկյան կործանիչներն այսօր վերստին հրթիռակոծեցին Իրաքի ռազմաօդային պաշտպանության կայանը: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այդ մասին հաղորդել է Պենտագոնի ներկայացուցիչը: Ընթացիկ շաբաթվա սկզբից սա արդեն չորրորդ միջադեպն է Իրաքի հյուսիսում այդ երկրի ռազմաօդային ուժերի թռիչքների համար փակ գոտում:

Բաքլերի հետագա պաշտոնավարումը անընդունելի է Ռուսաստանի համար

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Իրաքի զինաթափման հարցով ՄԱԿ-ի հատուկ հանձնաժողովի ղեկավարի պաշտոնում Ռ. Բաքլերի լիազորությունների ժամկետը լրանում է հունիսին, իսկ մինչ այդ լինել նրա պաշտոնը պարզապես անհնար է», հայտարարել է ՄԱԿ-ում Ռուսաստանի մշտական ներկայացուցիչ Սերգեյ Լավրովը: Նա կրկին հաստատել է այն փաստը, որ Անվտանգության խորհրդի շատ անդամներ համակարծիք են Ռուսաստանի հետ այն հարցում, որ Բաքլերի հետագա պաշտոնավարումը անընդունելի է:

Աղմուկ ռուս-իրանական համագործակցության շուրջ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ռուսաստանի եւ Միացյալ Նահանգների միջեւ Իրանին ռուսական միջուկային եւ հրթիռային տեխնոլոգիաների վաճառքի առնչությամբ ծագած աղմուկը շարունակվում է: ՌԴ ատոմային էներգիայի նախարար Եվգենի Ադամովը հայտարարել է, որ Ռուսաստանի միջուկային ձեռնարկությունները եւ միջուկային գիտական կենտրոնները Իրանին տեխնոլոգիաներ չեն տրամադրել: Միաժամանակ ՌԴ Անվտանգության դաշնային ծառայությունը ստուգումներ է կատարել երեք գիտական կենտրոններում, որոնց նկատմամբ Վաշինգտոնը պատժամիջոցներ է մտցրել: Հետաքննությունը հաստատել է, որ այդ հիմնարկների կողմից արտահանման վերահսկողության միջազգային կանոնակարգի պահանջների խախտում բույլ չի տրվել: Իրանը, իր հերթին, հերքել է այն հաղորդումները, որ համագործակցել է ռուսական հետազոտական ինստիտուտների հետ իր ռազմական ներուժի զարգացման համար Բուշեհրում ատոմային էլեկտրակայանի կառուցման նախագծի շրջանակում: Մինչդեռ, ինչպես հայտարարել է ԱՄՆ Պետդեպարտամենտի ներկայացուցիչ Ջեյմս Ռուբինը, Վաշինգտոնը կհրաժարվի ամերիկյան արբանյակները արձակել ռուսական տիեզերակայաններից, եթե Ռուսաստանը չդադարեցնի օգնությունն Իրանին:

Իտալիայի վարչապետը սպառնում է դատի տալ Օջալանին, եթե նա չհեռանա Իտալիայից

ՀՌՈՄ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իտալիայի վարչապետ Մասսիմո Դ'Ալեման նախազգուշացրել է, որ եթե Քրդական բանվորական կուսակցության առաջնորդ Աբդուլահ Օջալանը չհեռանա Իտալիայից, ապա իտալական իշխանությունները կգտնեն նրան ահաբեկչության մեջ մեղադրանքով: Ըստ Իտալիայի վարչապետի, իտալական իշխանությունները գտնվում են արտառոց իրավիճակում: «Օջալանը ազատ մարդ է, որին մենք չենք կարող քաղաքական ապաստան տրամադրել այն բանի հետ կապված, որ նա մեղադրվում է ահաբեկչական գործողությունների կատարման մեջ, բայց միեւնույն ժամանակ մենք չենք կարող նրան արտաքսել, քանի որ չգիտենք թե ուր», հայտարարել է Դ'Ալեման: Ըստ Դ. Ալեմայի, հենց որ իտալական դատական իշխանությունները մերժեն Օջալանին հանձնելու Թուրքիայի պահանջը, Իտալիան կկարողանա սկսել Քրդական բանվորական կուսակցության առաջնորդի դատը: Համաձայն իտալական օրենսդրության, այն անձինք, ովքեր մեղադրվում են հանցագործությունների մեջ, չեն կարող հանձնվել այն երկրներին, որտեղ նրանց մահապատիժ է սպառնում:

Փետրվարից Երեւանում կգործի ռուս-հայկական սլավոնական համալսարանը

ԵՐԵՒԱՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՌԴ եւ ՀՀ կրթության նախարարությունների ջանքերով Երեւանում բացվեց ռուս-հայկական սլավոնական համալսարան, որը կգործի փետրվարից եւ, որպես պետական բուհ, օժտված կլինի դրան բնորոշ բոլոր արտոնություններով: Համալսարանը կֆինանսավորվի երկու պետությունների կողմից հավասարապես. աշխատավարձը եւ ուսանողական թոշակը կապահովի ռուսական կողմը, իսկ հայկականը ներկայումս ֆինանսավորում է համալսարանի շենքի վերակառուցումը, որն ընդհանուր առմամբ կկազմի 200 մլն դրամ: Շենքն, ամենայն հավանականությամբ, այս տարվա հունիս-հուլիս ամիսներին արդեն պատրաստ կլինի ընդունելու ուսանողներին:

Ինչպես ասաց նորաստեղծ համալսարանի ռեկտոր, ԵՊՀ ռուսական բանասիրական ֆակուլտետի դեկան Լեւոն Մկրտչյանը, դիմորդները, որ պետք է լինեն ՌԴ կամ ՀՀ քաղաքացիներ, կարող են հայտեր ներկայացնել մինչեւ հունվարի 20-ը եւ նշված ժամկետից սկսած՝ հանձնել քննություններ: Ընդունելությունը կկատարվի համալսարանական ռուսական ծրագրին համապատասխան: Պրն Մկրտչյանը նշեց, որ առայժմ կգործի համալսարանի միայն հումանիտար բաժինը, իսկ հետագայում՝ նաեւ տեխնիկականը:

Բուհը կգործի պետպատվերով: Սակայն դա չի բացառում հետագայում վճարովի համակարգի կիրառումը: Այս ուսումնական տարվա համար, որը համընկնում է ակադեմիական տարվան, նախատեսված է պետական պատվերով բուհ ընդունել 150 ուսանող: Ընդ որում տարիքային սահմանափակումներ չեն լինի: Բացի այդ, դպրոցն ավարտածների համար վճարովի հիմունքներով կգործի նաեւ նախապատրաստական բաժին:

Համալսարանի բացման առթիվ Հայաստան ժամանած ՌԴ ընդհանուր եւ մասնագիտական կրթության փոխնախարար Ալեքսանդր Կոնդակովը նշեց, որ նոր բուհի կազմակերպման գործում մեծ ներդրում են ունեցել երկու երկրների նախկին դեսպանները, իսկ ներկաները խոստանում են առավելագույնս նպաստել կրթական ոլորտում երկու երկրների համագործակցությանը, որն ամրապնդվում է նաեւ այս ուսումնական հաստատության հիմնադրմամբ:

Ադրբեջանը կարճացրել է իր դիրքորոշումն Իրանի նկատմամբ

ԵՐԵՒԱՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - ԱԶԳՏՈՒՐՔՅՈՒՆ: Նոր տարվանից Ադրբեջանը կարծրացրել է իր դիրքորոշումը Իրանի նկատմամբ: Ըստ իրանական աղբյուրների, Ադրբեջանը կտրուկ ավելացրել է Իրանից բերվող ապրանքների մաքսային տուրքերը դրանք հասցնելով 45 տոկոսի: Իրանցի առեւտրականները, որոնք մեծ մասամբ ադրբեջանցիներ են, փորձում են պարզաբանում ստանալ, թե ինչն է այդ խստացման պատճառը, սակայն նրանց բոլոր հարցումներն անպատասխան են մնում: Թեհրանի մամուլը ենթադրում է, թե կամ Թուրքիան է ճնշում գործադրում Ադրբեջանի վրա, քանի որ իրանական ապրանքները թուրքականից էժան են եւ հետեւաբար գերադասելի, կամ էլ սա Ադրբեջանի վրեժխնդրություն է, քանի որ անցած տարեվերջին Իրանը համաձայնագիր է կնքել արեւմտյան երկու ընկերությունների հետ Կասպից ծովում նավթահանքերի հետախուզման վերաբերյալ:

«Արմենիայի» հյուրանոցային համարների սոսկ 22 տոկոսն է զբաղված

ԵՐԵՒԱՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Արմենիա» հյուրանոցի 370 համարներից այսօր զբաղված են ընդամենը 80 համարներ, այսինքն 22 տոկոսը, որը «Արմենիա» հյուրանոցի գլխավոր տնօրեն Անիլ Սամփաթի հավաստմամբ բնորոշ է ծմռան սեզոնին: Հունվարից բարձրացել է հյուրանոցի կողմից տրամադրվող ծառայությունների արժեքը: «Նոյան տապանի» թղթակցի հետ զրույցի ժամանակ Ա. Սամփաթը հայտնեց, որ այլ երկրներում մայրաքաղաքի կենտրոնում գտնվող հյուրանոցներում, դրանք 30%-ով ավելի թանկ են «Մարիոթ ինտերնեյշնլ» կառավարող ընկերության սահմանածից:

Պրն. Սամփաթը չհայտնեց «Արմենիայի» եկամուտների չափերը, նշելով միայն, որ «Մարիոթի» կողմից կառավարվող Վարշավայի հյուրանոցի (523 համար) տարեկան եկամուտը կազմում է 50 մլն. դոլար, իսկ Բեյրութինը (170 համար)՝ 15-17 մլն դոլար: Հաջորդ տարի սպասվում է, որ «Արմենիայի» հյուրանոցային համարները զբաղեցված կլինեն 65%-ով: Պլանավորվում է ընդարձակել համարները՝ կրճատելով դրանց քանակը 370-ից 270-ի:

Հյուրանոցում գործում է 24-ժամյա ջեռուցում (մինչեւ սեփականաշնորհումը եղած 6 ժամի փոխարեն): Բացվել է անվճար սրճարան հյուրանոցի ծառայողների համար: Հյուրանոցի վերակառուցումը կսկսվի 1999 թվականի հուլիսին: Պլանավորվում է այն վերածել 5-աստղանի հյուրանոցի: Ներդրումները կսկսեն ստացվել հյուրանոցատերերի Հայաստան ժամանելուց հետո, հունվարին (հիշեցնենք, որ «Արմենիա» հյուրանոցի տերը՝ "AK Development"-ը պետք է 18 ամսվա ընթացքում 22 մլն. դոլար ներդնի):

ԱՍՈՒԼԻՍ

ԱՄՆ դեսպանը կուզեր Հայաստանը տեսնել Արեւելքի եւ Արեւմուտքի հետ կապված

ԵՐԵՒԱՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Խոսելով Երեւանի եւ Թբիլիսիի միջեւ ճանապարհների եւ երկաթգծերի վերանորոգման հարցի շուրջ, ԱՄՆ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Մայքլ Լեմոնը հունվարի 14-ի մամլո ասուլիսում նշեց, որ ինքը ավելի կոնկրետ է համարում այն ծրագրերը, որոնցով Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ կստեղծվի լավ ճանապարհ, որը կտանի դեպի Սեւ ծով: Ըստ նրա, մի շարք կազմակերպություններ՝ Եվրահամայնքը, Եվրոպայի վերակառուցման եւ զարգացման բանկը, Համաշխարհային բանկը, պատրաստ են օժանդակել այս գաղափարին:

Մ.Լեմոնի խոսքերով, ինքը կուզենար ՀՀ-ն տեսնել կապված Արեւելքից դեպի Արեւմուտք, Ադրբեջանից Հայաստանով Թուրքիա: Այս ճանապարհը շատ կարեւոր է, ասաց նա, որովհետեւ Հայաստանը կարող է միանգամից կապ ունենալ Եվրոպայի, Միջին Արեւելքի հետ, ինչը տնտեսապես փոխշահավետ կլինի: Դրա իրականացման համար դեսպանը կարեւորեց տարածաշրջանային հակամարտությունների կարգավորումն ինչպես ԼՂՀ-ում, այնպես էլ Աբխազիայում: Որոշակի առաջխաղացում նա տեսնում է այս հակամարտությունների փոխշահավետ հիմունքներով լուծման ուղղությամբ: Ըստ նրա, ԼՂՀ հակամարտության կարգավորմանն ուղղված բանակցությունների ընթացքում ներկայացված առաջարկությունները պետք է լինեն փոխշահավետ, ոչ մի առաջարկություն չպետք է դիտվի հայամետ կամ ադրբեջանամետ տեսանկյունից, հակառակ դեպքում որեւէ լուծում տեւական ու գործնական չի կարող լինել: Մ.Լեմոնը լավատեսություն հայտնեց, որ ժամանակի ընթացքում կհաջողվի գտնել այնպիսի լուծում, որն ընդունելի կլինի բոլոր կողմերի համար: Վերջնական պատասխանատվությունն, ասաց նա, կրում են բանակցող կողմերը, եւ դա նրանցից պահանջում է քրտնաջան աշխատանք, լուրջ փոխզիջումներ, իսկ մենք կարող ենք միայն օգնել եւ սատարել:

Նույն ասուլիսի մասին կարդալ նաեւ էջ 3:

digitised by A.R.A.R.@

ԸՆԹԱՑԻԿ

Առողջապահության նախարարությունն ընդդեմ գրիպի

Նշանաբանը. առաջ անցնել հիվանդությունից

Առողջապահության նախարարության նոր ղեկավարությունը, ուսումնասիրելով գրիպի եւ վերին շնչուղիների սուր վիրուսային հիվանդությունների վերջին «պարբերայի» հետեւանքները եւ առկա օպերատիվ իրավիճակը, հակահամաճարակային եւ բուժական միջոցառումների շարք է ձեռնարկել՝ հնարավոր անցանկալի զարգացումները (համաճարակի բռնկումը) կանխելու համար: Այս մասին երեկ լրագրողները տեղեկացան առողջապահության նախարարությունում հրավիրված ասուլիսում, որին մասնակցում էին առաջին փոխնախարար Արմեն Աթաբեկյանը, ՀՀ նորընծա գլխավոր սանիտարական բժիշկ Վլադիմիր Դավիդյանցը, մասնագիտացված բուժօգնության վարչության պետ Արմեն Սարգսյանը, մոր եւ մանկան վարչության պետ Կարինե Սարիբեկյանը:

Թեպետ համաճարակային իրավիճակը «տագնապալի միջոցառումներ» չի թելադրում, առողջապահության նախարարությունն զգոն է եւ որոշել է առաջ անցնել հիվանդությունից, մանավանդ որ հատկապես երկու ճակատով Ռուսաստան «ցատկող» A եւ B տիպի գրիպի համաճարակը Ռուսաստանի որոշ քաղաքներում արդեն իսկ մահացության դեպքերի պատճառ է դարձել: Ըստ փոխնախարարի, մեր պարագայում խոսքը ոչ թե համաճարակի, այլ հիվանդության աճի, վատագույն դեպքում, բռնկման մասին է, եւ համաճարակ հայտարարելու անհրաժեշտություն չկա ու թերեւս չի լինի, քանզի պաշտոնական տվյալներից դատելով, իրավիճակը կայունացման միտում ունի:

Հակագրիպային միջոցառումների շարքում բավական արագ տպագրվել են գրքույկներ գրիպի կանխարգելման եւ հիվանդության նշանների դեպքում ձեռնարկվելիք քայլերի մասին (խորհուրդներ մայրերին), լրատվամիջոցներով համապատասխան բացատրական աշխատանք է տարվել բնակչության հետ: Իսկ ամենակարեւորը՝ հունվարի 13-ին որոշում է ընդունվել գրիպի եւ վերին շնչուղիների վիրուսային հիվանդություններին առնչվող տնային կանչերը հունվարի 15-ից փետրվարի 1-ն ընկած ժամանակահատվածում սպասարկել անվճար, պետպատվերի շրջանակում: Բարդությունների դեպքում հոսպիտալացված հիվանդների բուժումը նույնպես կկատարվի անվճար: Փետրվարի 1-ին իրավիճակը կվերագնահատվի, եւ անհրաժեշտության դեպքում անվճար բուժսպասարկումը կշարունակվի այնքան, մինչեւ հիվանդության ալիքը հանդարտվի, հավաստեց պրն Աթաբեկյանը:

Առաջնային բուժօգնության համակարգին, ասել է թե՝ պոլիկլինիկաներին հատկացվել է զգալի քանակությամբ բարձրորակ հակագրիպային, հանգստացնող, հակաբորբոքային դեղորայք՝ ակտիֆեդ, դիմետապ, օրուդիս, սուտաֆեդ, վիքսավապոսիրոպ (սա հազը կանխարգելելու արդյունավետ միջոց է, որը, սակայն, մինչեւ երկու տարեկան երեխաների համար չէ) եւ այլն: Բացի այդ, նախատեսված է նախադպրոցական եւ դպրոցական հիմնարկներ հաճախող երեխաների այսպես կոչված ֆիլտրացիա, այսինքն հիվանդ երեխաների մուտքը նշված հաստատություններ արգելվում է:

Մի խոսքով, խուճապի մատնվելու կարիք չկա. իրավիճակը վերահսկվում է, իր հերթին հավաստեց գլխավոր սանիտարական բժիշկը: Հունվարի 13-ից, ըստ պրն Դավիդյանցի, նախարարությունն օպերատիվ տվյալներ է ստանում հանրապետության բոլոր շրջաններից: Գրիպային իրավիճակն առավել մտահոգիչ է մայրաքաղաքում, մինչդեռ շրջաններում հիվանդության էական աճ չի գրանցվել: Երեւանում հիվանդացության ընդհանուր առմամբ հանգիստ ֆոնը (28 հազար դեպք, 1997-ի 82 հազարի դիմաց) ալեկոծվել է միայն դեկտեմբերի վերջին օրերին: Դեկտեմբերի 27-ին արձակվել է առաջին «հակագրիպային» հրամանը, նախատոնական եւ տոնական օրերին հակահամաճարակային վարչությունն օրնիբուն աշխատել է եւ վստահ է, որ ձեռնարկված միջոցառումները կկասեցնեն գրիպի հարձակումը:

Վերջին տեղեկությունների համաձայն 13 օրում Հայաստանում արձանագրվել է 6600 գրիպի եւ 5500 վերին շնչուղիների սուր վիրուսային հիվանդությունների դեպք, որոնց աննշան մասն է միայն ուղեկցվել բարդություններով: Մասնավորապես, ինչպես տեղեկացրեց մասնագիտացված բուժօգնության վարչության պետ պրն Սարգսյանը, դեկտեմբերի 28-ից հետո շտապօգնության կանչերից միայն 111-ն են առնչվել գրիպին, հոսպիտալացվել է 10-ը: Խոշոր հիվանդանոցներում գրիպի վտանգավոր ընթացքով հիվանդներ չկան: Հիվանդների թիվը նկատելիորեն ավելացել է միայն Երրորդ մանկական հիվանդանոցում, սակայն հիվանդանոցը լեփլեցուն չէ, ինչպես նախորդ օրը հայտնել էին որոշ լրատվամիջոցներ, այլ պարզապես համալրվել է 58 երեխայով:

Չոր գրիպի այս վիրուսի առանձնահատկությունն այն է, որ հիվանդությունն ուղեկցվում է ջերմության արագ վերելքով (մինչեւ 40 աստիճան), սակայն բարդացումների տոկոսը բավականաչափ ցածր է, նշեցին առողջապահության ոլորտի պատասխանատուները՝ խորհուրդ տալով բոլոր դեպքերում խուսափել ինքնաբուժումից եւ հիվանդության նշանների դեպքում դիմել մասնագետներին, չանտեսելով, իհարկե ժողովրդական բժշկության հնարքները (տաք թեյ, մուրաբաներ, մեծ քանակությամբ հեղուկ եւ այլն): Քանզի, ինչպես կատակով, «ոչ մամուլի համար», հիշեցրեց գլխավոր սանիտարական բժիշկը, «չբուժվելու դեպքում գրիպը տեւում է յոթ օր, բուժվելու դեպքում ընդամենը 1 շաբաթ»:

Համազգային առողջություն ենք մաղթում մեր հայրենակիցներին, հորդորելով առանձնապես չհրապուրվել դեղորայքի օգտագործմամբ նույնիսկ անվճար լինելու դեպքում (խոսքն, անշուշտ, արտակարգ դեպքերի մասին չէ):

ՄԱՐԹԱ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԿԱԴՐԵՐ

Դեսպան չեն ծնվում, դեսպան դառնում են

Նոր նշանակված դեսպանների կենսագրություններից

Երեկ նախագահ Քոչարյանը նշանակեց ՀՀ նոր դեսպաններ Իրանում՝ Գեղամ Ղարիբջանյանը եւ Ֆրանսիայում՝ Էդուարդ Նալբանդյանը:

Գեղամ Ղարիբջանյանը հանրապետության վերջին տարիների պետական կյանքի եռանդուն մասնակիցներից է: Նա ծնվել է 1951 թ. Երեւանում: 1973 թ. ավարտել է Երեւանի պետական համալսարանի արեւելագիտության ֆակուլտետի պարսկերենի բաժինը: 1973-78 թթ. աշխատել է սփյուռքահայության հետ մշակութային կապերի կոմիտեի Արեւելքի երկրների բաժնի խորհրդական: 1978-80 թթ. գործուղվել է Իրան, ուր աշխատել է Քերմանշահի, Ահվազ եւ Թեհրան քաղաքներում իբրեւ խորհրդային տնտեսական կոմբինատների շինարարության համակարգող խմբի թարգմանիչ: Վերադառնալուց հետո կրկին աշխատել է սփյուռքահայության հետ մշակութային կապի կոմիտեի ավագ խորհրդական, 1982-86 թթ. մամուլի առանձին բաժնի վարիչ, 1986-91 թթ. երիտասարդական կազմակերպությունների բաժնի վարիչ: 1984-85 թթ. համատեղությամբ գլխավորել է կոմիտեի Արեւելքի երկրների բաժինը: 1991-95 թթ. եղել է ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական ապահովության փոխնախարար: 1995 թ. ընտրվել է ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր, ԱԺ սոցիալական, առողջապահության եւ բնության պահպանության հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ:

1997 թ. փետրվարի 18-ին գլխավորել է այդ հանձնաժողովը: 1995-97 թթ. եղել է «Բարեփոխումներ» պատգամավորական խմբի անդամ, 1997 թ. մարտին ստեղծել ու գլխավորել է «Սոցիալական պետություն» պատգամավորական խումբը, որն ինքնալուծարվել է 1998 թ. փետրվարին, նույն ժամանակվանից «Երկրապահ» պատգամավորական խմբի կազմում է: Անցյալ տարվա փետրվարին քվեարկվել է ՀՀ ԱԺ փոխնախագահի ընտրություններում, սակայն չի ընտրվել: Կինը՝ Ահդա Ղարիբջանյանը երկար տարիներ եղել է Հայաստանի պարի պետական համույթի մենապարուհի, անցյալ տարվա հոկտեմբերին, հանդիսավոր պայմաններում, հրաժեշտ տվեց բեմին: Տիրապետում է պարսկերեն ու անգլերեն լեզուների: Ունի երեք երեխա:

Հայաստանի դեսպաններից Էդուարդ Նալբանդյանը միակ պրոֆեսիոնալ դիվանագետն է: Նա ծնվել է 1956 թ. Հրազդան քաղաքում (հայրը՝ Աղվան Նալբանդյանը 17 տարի շարունակ եղել է Հրազդանի շրջխորհրդի գործկոմի նախագահ): 1973 թ. ոսկե մեդալով ավարտել է Երեւանի Պուշկինի անվան միջնակարգ դպրոցը, 1978 թ.՝ ԽՍՀՄ արտգործնախարարության Մոսկվայի միջազգային հարաբերությունների պետական ինստիտուտը, հետագայում ԽՍՀՄ արեւելագիտության ինստիտուտի ասպիրանտուրան՝ մասնագիտանալով Միջին Արեւելքի պատմության հարցերում: 1988 թ. պաշտպանել է թեկնածուական թեզ եւ ստացել պատմական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան:

1978 թ. աշխատանքի է ընդունվել ԽՍՀՄ ԱԳՆ, նշանակվել Լիբանանում Խ. Միության դեսպանության կցորդ, այնուհետեւ՝ երրորդ քարտուղար: 1983-86 թթ. վարել է ԽՍՀՄ ԱԳՆ Մերձավոր ու Միջին Արեւելքի բաժնի երկրորդ քարտուղարի պաշտոնը: 1986-92 թթ. Եգիպտոսում ԽՍՀՄ, այնուհետեւ՝ Ռուսաստանի Դաշնության դեսպանության առաջին քարտուղար, հետո՝ խորհրդական: 1992 հոկտեմբերին անցել է աշխատանքի Հայաստանի ԱԳՆ եւ նշանակվել Եգիպտոսում ՀՀ գործերի ժամանակավոր պատասխանատու: 1994 թ. հունիսի 22-ից ՀՀ դեսպան է Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետությունում, 1995 թ. հունվարի 18-ից համատեղությամբ՝ ՀՀ դեսպան Մարոկկոյի Թագավորությունում: ՀՀ նախագահի 1994 թ. հունիսի 22-ի հրամանագրով նրան շնորհվել է արտակարգ ու լիազոր դեսպանի դիվանագիտական աստիճան: Տիրապետում է արաբերեն, ֆրանսերեն եւ անգլերեն լեզուների: Կինը նույնպես ունի դիվանագիտական կրթություն, միջազգային իրավունքի մասնագետ է: Ունի մեկ դուստր:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ

Ի լուր լրագրողների

Մամուլի ազգային ակումբը «Հրատապ բեմ» ծրագրի շրջանակներում լրագրողներին հրավիրում է հանդիպման ՀՀ տնտեսական եւ կառուցվածքային բարեփոխումների նախարար Վահրամ Ավանեսյանի հետ: Հանդիպումը տեղի կունենա այսօր՝ 16:00-ին, Գրահրատարակչության եւ տեղեկատվության վարչության դահլիճում (Իսահակյան 28):

ՄԱՄ

Տարատեսակ ռաբիս, որին տրվել ենք բոլորս

Մեր կենցաղից ժամանակավորապես դուրս մղված սեւ պաստառները, սահմանագիծ ձեւավորող սեւ ժապավենին ամրացված մեխակները, նաեւ մայթերին ու փողոցում շաղ տված ծաղիկները կրկին առօրեական են դարձել: Այդ արտասովոր երեւույթի ժամանակավոր բացակայությունը չի կարելի միայն անվանի մտավորականների սուր քննադատության արդյունք համարել: Թեպետ դա իր ազդեցությունն ունեցավ, սակայն, կարծում ենք, վճռորոշը դրամի սղությունն էր եւ մի արտասովոր երեւույթը կյանք մտած նույնաբովանդակ այլ երեւույթներով փոխարինելը:

Չցանկանալով քննարկել՝ որքանո՞վ է բարոյական սեփական վիշտը շրջապատին պարտադրելը, սեւ պաստառների վրա անունն արձանագրելը վիշտը խորապես զգալու եւ կարեկցելու արտահայտություն էլ չենք համարում: Նշվածը սոսկ ռաբիության տարատեսակներից մեկն է, որն այնքան անողոքաբար կլանել է մայրաքաղաքը, ողջ հանրապետությունը եւ մխրճվել մեր կյանքի ու կենցաղի մեջ:

Դժվարանում ենք բացատրել՝ ի՞նչ խորհուրդ են դնում ծաղիկները գետնին սփռելու մեջ: Գիտենք միայն, որ համազգային աղետներ տեսած ժողովրդին չես զարմացնի եզակի դեպքերով: Գետնին ծաղիկներ սփռելու առաջին դեպքը, որին ականատես եղա առաջին անգամ՝ Հովհաննես Շիրազի հուղարկավորության ճանապարհը մանուշակներով ողողելն էր, որը տվյալ դեպքում խորհուրդ ուներ: Յուրօրինակ այդ դեպքն այլեւս չընդօրինակվեց ոչ մի բանաստեղծի, ոչ մի անվանի անհատականության հուղարկավորության ժամանակ: Ոչ թե այն պատճառով, որ նրանցից ոչ մեկը «մանուշակներ ոտքերիս ու շուշաններ ծոցերիս...» տող չէր գրել, այլ չցանկացավ մասնակից լինել արժեզրկման համազգային աղետին:

Չեմ կասկածում, որ ծաղիկներ սփռողների մեջ այս դեպքը հիշող էլ չկա: Պարզապես ինտելեկտ ասվածը հասարակության մեծ մասի կողմից վաղուց մոռացության է տրվել եւ դժվարանում են կողմնորոշվել՝ երկու ծաղիկ, թե՞ ծաղիկների խուրձ, կամ գերադասելի է ճոխությամբ չզիջող ծաղկեպսակ: Իսկ արժե՞ բացատրություն տալ, թե ովքեր են ռաբիության այդ տարատեսակը հովանավորողներն ու զարգացնողները:

Տարիներ առաջ [illegible] ասելով հասկանում էինք միայն երաժշտության մի տեսակ եւ հնդկական ֆիլմ, որի ազդագրերը չէին իջնում մայրաքաղաքի ծայրամասային կինոդահլիճների ու գյուղական ակումբների վահանակներից եւ զավեշտի նյութ էին: Ներկայումս ռաբիսն իր տարատեսակներով տիրապետող է ողջ մայրաքաղաքում՝ չխնայելով նաեւ կենտրոնը, որը կուլտուրայի, մշակույթի եւ առհասարակ ինտելեկտի թելադրողն էր: Ազգային հեռուստատեսությունը, որը ճաշակ ձեւավորողն ու ուսուցանողն էր: Զարմանալի՞ է, որ կյանքի հարկադրանքով կենտրոնը լքած մտավորականի կենցաղն ու վարքականոնը ընդօրինակելի չէ ծայրամասի համար, սակայն նրա տեղը բռնած նորահարուստի ապրելակերպն անմիջապես թելադրող է դառնում շրջապատում:

Ա. Պ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ը տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՀՐԱՅՐ ՁՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայություն / 562941
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN
/ phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Մենք ասում ենք մերը, կառավարությունն՝ իրենը»

Արձանագրեց Ջորջ Կարապլիսը՝ OTE-ի կողմից

«Արմենտելի գործարքն արդար էր եւ կառավարության համար, եւ OTE-ի համար, ոչ ոք չի տուժել», այս գնահատականով հունաստանյան մեծ եռյակը՝ OTE-ի եւ Արմենտելի պաշտոնյաները երեկ հայ լրագրողներին ներկայացրին իրենց մարտավարության փոփոխությունը՝ ամսական 120 րոպեից ավելի յուրաքանչյուր 1 րոպեի դիմաց 8 դրամ վարձավճար գանձելու սկզբունքից Արմենտելն առայժմ հրաժարվում է: OTE-ի գլխավոր ֆինանսական տնօրեն Կարապլիսը, OTE-ի միջազգային ստրատեգիաների եւ ներդրումների պատասխանատու Նիկակիսը, Արմենտելի տնօրենների խորհրդի անդամ Ավգերինոսը հայ հասարակությանը հայտնեցին եւս մեկ ավետիս՝ գործարքի կնքումից 9 ամիս անց վերջապես Արմենտելի բաժնետերերի խորհրդի նիստում երեկ հաստատվել է ձեռնարկության բիզնես ծրագիրը: Պրն Կարապլիսը բացահայտեց ապագա ներդրումների ծրագիրը: Այս տարի Արմենտելը պարտավորվում է կատարել 75 մլն դոլարի ներդրումներ, 2000 թ.՝ 57 մլն, 2001-ին դարձյալ 57, 2002 թ.՝ 43 մլն եւ 2003 թ. 33 մլն դոլար: Ներդրումների այս անձրեւը՝ 264 մլն հանրագումարով, Հայաստանը, ըստ OTE-ի ներկայացուցիչների, կդարձնի կատարյալ հեռախոսային ցանց ունեցող հանրապետություն, 3 մլն բնակչությունից յուրաքանչյուր հայորդի կունենա արդիական հեռախոսակապ:

Ջորջ Կարապլիսն անկեղծորեն խոստովանեց, որ հիշյալ ներդրումների էական մասը՝ 164 մլն դոլար, ձեռք կբերվի ոչ թե հունական OTE ընկերության ներդրումների հաշվին, այլ հայաստանյան քաղաքացիներից ձեռնարկության ստացած շահույթներից: Երբ լրագրողներից մեկը տեղից հարցրեց, թե այդ դեպքում ի՞նչ կարիք կար վաճառել Արմենտելի բաժնետոմսերը OTE-ին, երբ իրենք էլ կարող էինք ունենալ կատարյալ հեռախոսացանց՝ մեր իսկ միջոցներով, OTE-ի գլխավոր ֆինանսական տնօրենը քաջալերող ժպիտով արձագանքեց. «Լավ գաղափար է»: Այնուհետեւ, սակայն, լուրջ թվաբանական հաշվարկ կատարեց, ըստ որի՝ Հայաստանը, առանց OTE-ի, իր հեռախոսակապը կարդիականացներ 10 տարում: OTE-ի ջանքերով նույն գործընթացը կավարտվի 5 տարվա ընթացքում: Արմենտելի 98 թ. տարեկան շահույթը եղել է 11 մլն դոլար, եկամուտը՝ 50 մլն:

Ներդրումները հուսադրող ապագայի սկիզբ են, բայց լրագրողներին հուզում էր սակագների բարձրացման հետաձգումը: Նրանք հայտնեցին OTE-ի եւ Արմենտելի բաժնետերերի խորհրդի անդամներին, որ ՀՀ վարչապետ Արմեն Դարբինյանը երեկ տեղի ունեցած կառավարության նիստից հետո հայտնել է, որ Արմենտելում կբարձրացվեն սակագները եւ կներդրվի րոպեավճարի գանձման համակարգը միայն այն բանից հետո, երբ Երեւանում հատկապես բոլոր հեռախոսակայանները կդառնան թվային: Ինչին OTE-ի գլխավոր ֆինանսական տնօրենն անկեղծորեն պատասխանեց վերնագիր դարձած ասույթով. «Մենք ասում ենք մերը, կառավարությունը՝ իրենը»: Անշուշտ, OTE-ն նշեց, որ Հայաստանի կառավարության հետ իրենք գործընկերներ են. «Բայց ինձ այդպիսի բան չի ասվել»:

OTE-ի վճարած գինն օգնեց կառավարությանը

Ջորջ Կարապլիսը չհապաղեց հիշեցնել, որ Արմենտելի համար իրենց վճարած 142 մլն դոլարը՝ ընկերության բաժնետոմսերի 90 տոկոսի համար, ժամանակին օգնել է մեր կառավարությանը կատարելու իր բյուջետային պարտավորությունները: Այժմ էլ OTE-ն պատրաստվում է իրականացնել հանձն առած պարտավորությունները: OTE-ի բարձրաստիճան պաշտոնյաները հերքեցին այն պնդումը, թե իրենք նախորդ տարի ոչ մի ներդրում չեն կատարել: 98-ին կատարվել է 14 մլն դոլարի ներդրում: Իբրեւ այդ ներդրումների արդյունք՝ հիշատակվեց փողոցներում տեղակայված քարտային հեռախոսները, որոնցից մեր քաղաքացիները, սակայն, չեն շտապում օգտվել՝ առավելություն տալով հին եւ բարի մետաղյա կտրոններով հեռախոսներին: OTE-ն երեկ պաշտոնապես հավաստեց, որ իրենք ստանձնում են նախորդ տարի չկատարված պարտականությունների բեռը եւ նպատակամետ են դրանք իրականություն դարձնել 1999-ին: Զորօրինակ, այս տարի կկատարվի 800 գյուղի հեռախոսաֆիկացիա: Հայաստանի 70-75 տոկոսը մինչեւ 2000 թվականը կունենա թվային հեռախոսացանց: Ասուլիսը վարողներն անկեղծ էին՝ առաջարկելով բարձրացնել սակագները, իրենք ակնկալում էին ստանալ անհրաժեշտ ներդրումների մի մասը, բայց Հայաստանում բարձրացած բացասական հասարակական արձագանքը նրանց առայժմ զերծ է պահում այս քայլից:

Ընտրությունը ձերն է

Ջորջ Կարապլիսը հայաստանյան քաղաքացիներին առաջարկեց երկընտրանք՝ կամ վճարեք բարձր սակագներ եւ րոպեավճար, որի հաշվին մյուս քաղաքացիները կունենան արդիական հեռախոսակապ, կամ մի վճարեք, այդ դեպքում հեռախոսաֆիկացումը կձգվի տասը տարի. «Ընտրությունը ձերն է», եզրափակեց OTE-ի գլխավոր ֆինանսական տնօրենը: Հունական ընկերության ներկայացուցիչները հավաստիացրին, որ մինչեւ 2003 թ. ընկած ժամանակահատվածում Հայաստանից ոչ մի գումար (նկատի ունեին Արմենտելի եկամուտներն ու շահույթները) դուրս չեն տանի, դրա եւ OTE-ի ներդրած 100 մլն-ի հաշվին Հայաստանի հեռախոսակապի բարեփոխումը կհասնի իր ավարտին: Ի պատասխան «Ազգի» հարցի, թե երեկ տեղի ունեցած բաժնետերերի խորհրդի նիստում մշակվել եւ քննարկվել են արդյոք համապատասխան պատժամիջոցների մեխանիզմը ներդրումային ծրագիրը չկատարելու դեպքում, Ջորջ Կարապլիսը անհապաղ արձագանքեց. «Եթե մենք չկատարենք այդ ներդրումները, կառավարությունը կարող է դատի տալ OTE-ին միջազգային դատարանով, եւ մենք դատը չենք շահի»: Պատժամիջոցները պայմանագրով ամրակայված են:

Պատասխանելով «Ազգի» երկրորդ հարցին Ջորջ Կարապլիսը հավաստեց, որ Արմենտելում եւ OTE-ում կատարվել են կադրային լուրջ փոփոխություններ: Մեզ համար առավել կարեւոր է Արմենտելի կառուցվածքային եւ կադրային նոր փուլը: Այսպես, գլխավոր տնօրենների խորհրդում վեցից փոխվել է երեք տնօրեն, հայազգի տնօրեններին փոխարինել են երեք հույներ, գլխավոր գործադիր տնօրեն Նազարեթ Ոսկերիչյանի գործոնի հաշվառմամբ, կարելի է ասել, որ հայաստանյան կողմը վեց անդամ ունեցող խորհրդում ներկայացված է ընդամենը երկու հոգով: Բաժնետերերի խորհուրդը կազմված է հինգ անդամից, որոնցից չորսը OTE-ից են, ՀՀ կառավարության միակ ներկայացուցիչը փոստի եւ հեռահաղորդակցության նախարար Արտակ Վարդանյանն է: Ակնհայտ է, որ վճռական որոշումներ անցկացնելու համար ձայների բաշխումը հօգուտ մեզ չէ:

Ասուլիսը սկսվեց գրեթե 1 ժամ ուշացումով, որը չխանգարեց անգամ Արմենտելի աշխատակիցների կողմից սիրահոժար առաջարկված շոկոլադե կոնֆետները: Գլխավոր տնօրենի բացվող-փակվող դռներից պարզ դարձավ, որ խորհրդի նիստին մասնակցում էին տնտեսական եւ կառուցվածքային բարեփոխումների նախարար Վահրամ Ավանեսյանը, փոստի եւ հեռահաղորդակցության նախարար Արտակ Վարդանյանն ու ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի փոխնախարար Էդվարդ Սանուկյանը: Սակայն նրանք կարողացան բոլորի համար գերաննկատ լքել Նազարեթ Ոսկերիչյանի սենյակը: Ի դեպ փաստենք նաեւ, որ Նազարեթ Ոսկերիչյանը եւս չմասնակցեց ասուլիսին: Ասուլիսն ավարտվեց, բայց հարցականները մնացին. ա) արդյոք ՀՀ կառավարությունը պատրա՞ստ է Արմենտելին զրկել մեր հեռահաղորդակցության ցանցը տնօրինելու 15-ամյա մենաշնորհից, բ) OTE-ի մասնավորեցումից հետո ո՞ւմ բաժին կհասնեն մեր հեռահաղորդակցության ցանցի բաժնետոմսերի 90 տոկոսը: Հիշեցնենք, որ Հունաստանի կառավարությունն ընդամենը մեկ տարով է հետաձգել OTE-ի սեփականաշնորհումը եւ գ) հայաստանյան կողմի իրավաբանները, մասամբ նաեւ նախարար Արտակ Վարդանյանը նշեցին, որ այս գործարքը չի համապատասխանում ՀՀ մասնավորեցման մասին օրենքին. Արմենտելի սեփականաշնորհումը կատարվել է միջազգային անուրդով, եւ փաստացի սեփականաշնորհում տեղի չի ունեցել, տեղի է ունեցել Արմենտելի բաժնետոմսերի 90 տոկոսի վաճառք ոչ թե մասնավոր, այլ պետական ընկերության, ինչը իրավաբանորեն կասկածելի է դարձնում գործարքի անխոցելիությունը: Ճիշտ է, OTE-ի միջազգային ստրատեգիաների եւ ներդրումների պատասխանատու Նիկակիսը ճշտեց, որ OTE-ի 60 տոկոսն է միայն պետական, մնացածը պատկանում է ժողովրդին, այնուհանդերձ, իրավաբանական նրբությունները շարունակում են մտատանջել:

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

ՎԻԶԱՆԵՐ

ԱՄՆ մեկնել ցանկացողների թիվը կրկնապատկվել է

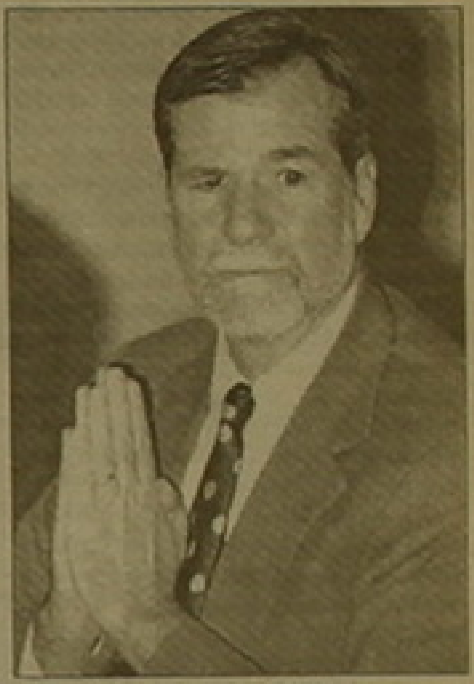

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Վերջին ամիսների ընթացքում ԱՄՆ մեկնել ցանկացողների թիվը կրկնապատկվել է, ցավոք դեսպանատան հյուպատոսական բաժինը ստեղծվել է ավելի քիչ թվով մարդկանց սպասարկելու համար: Հունվարի 14-ին ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպանատանը կայացած մամլո ասուլիսում այս մասին ասաց Հայաստանում ԱՄՆ արտակարգ եւ լիազոր Մայքլ Լեմոնն, ավելացնելով, որ ՀՀ քաղաքացիները հարցազրույցն անցնելու համար ստիպված են լինում ութ շաբաթ սպասել:

Նախորդ տարվա ընթացքում ԱՄՆ մեկնելու համար հյուպատոսական ծառայություն է դիմել 14 000 քաղաքացի: Ամենամեծ աճը նկատվել է տարվա վերջին երեք ամիսներին: Նրանց 50 տոկոսը դիմում է զբոսաշրջիկության վիզայի համար, իսկ տարիքային հարաբերությունը տարբեր է նորածնից մինչեւ մեծահասակը: Այս մասին, նույն ասուլիսի ընթացքում, ասաց հյուպատոսական բաժնի ղեկավար Դագլաս Բերրին: Նրա խոսքերով, վերջերս իրենց էր դիմել եւ ելքի վիզա ստացել 101 տարեկան քաղաքացի: 1999-ին դիմողների թիվը կհասնի 20 000-ի եւ ՀՀ քաղաքացիներին օգնելու նպատակով իրենք որոշակի փոփոխություններ են նախատեսել, չեն փոխվի սակայն չափանիշները: Ըստ հյուպատոսի, դիմումների հետ վճարվող 45 դոլարն անփոփոխ կթողնվի, իսկ ելքի թույլտվության դեպքում վճարվող 50 ԱՄՆ դոլարը նախատեսվում է նվազեցնել մինչեւ 5-ի: Նոր ծրագրից կարող են օգտվել վերջին հինգ տարվա ընթացքում ԱՄՆ-ում վեց ամիս ժամանակով եղած, անցյալ տարի ելքի վիզա ստացած, բայց այն չօգտագործած եւ 65 տարեկանից բարձր քաղաքացիները:

- Հյուպատոսական բաժնում, իհարկե, կան շշուկներ կոռուպցիայի մեծ գումարներով ելքի վիզա տրամադրելու մասին, սակայն պատասխանատուն ես եմ եւ երաշխավորում եմ, որ նման բան թույլ չի տրվելու,- պատասխանելով լրագրողներից մեկի հարցին ասաց Դ. Բերրին:

Ս. Բաբուրին. «Ռուս եւ հայ ժողովուրդները դատապարտված են միասնության եւ միության»

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի 13-ին ՌԴ Պետդումայի փոխխոսնակ Սերգեյ Բաբուրինը հարցազրույց է տվել «Ազատություն» ռադիոկայանի հայկական բաժնի թղթակցին: Ստորեւ ներկայացնում ենք հատվածներ այդ զրույցից:

«Ես կարծում եմ, որ պատմությունը Խորհրդային Միությունում մեծացած յուրաքանչյուր մարդու աշխարհայացքի մասն է կազմում եւ ինձ համար Կովկասի ու հայ ժողովրդի պատմությունը իմ սեփական կուլտուրայի մի մասն է: Ինչպես կուզեի այնպես էլ վերաբերվեի դրան, որովհետեւ ինձ համար, ասենք, Օդեսայում, Լիեպայայում, Երեւանում կամ Բաքվում կատարվող փորձանքները իմ հայրենիքում կատարվող փորձանքներ են: Թող, որ դրանք տարբեր պետություններ են, բայց դա իմ երկիրն է, եւ ես անտարբեր չեմ այնտեղ ապրող մարդկանց հանդեպ: Ուստի, թե 1915թ. հայոց մեծ եղեռնը, թե հայ ժողովրդի ողբերգությունը Ռուսաստանի քաղաքացիական պատերազմի շրջանում (նկատի ունեմ Հայաստանի տրոհումն ու զավթման միմյանց հաջորդող ալիքները), այդ ամենը անկապտելի մասն է իմ երկրի պատմության, իմ ընկալման այնպես, ինչպես Եղիշե Չարենցը ու հայ մյուս վարպետները իմ կուլտուրայի բաղադրիչ մի մասն են: Այդ առումով խորհրդային կառավարության ու Թուրքիայի միջեւ 1921 թ. կնքված պայմանագիրը, որով ռուսական կայսրության զգալի մասը, այն է՝ պատմական Հայաստանի շուրջ 2/3-ը անցավ Թուրքիային, ահա այդ պայմանագրի կնքումը մեծ ողբերգության փաստ է այնպես, ինչպես Սեւրի պայմանագրի դրույթների չկատարելը, ինչպես Քրդստանի՝ իբրեւ անկախ պետության չստեղծվելը եւ շատ ուրիշ իրողություններ: Այդ թեմայով ես խոսել եմ ոչ միայն Պետդումայում, ինչպես խոսել եմ նաեւ այն մասին, որ Հայաստանը պետք է ազատի իր կողմից գրավված Ադրբեջանի շրջանները»:

- Վերջին տարիներին ազգայնորեն մտածող ռուս քաղաքական գործիչները համակրանքով են արտահայտվում հայության ու Հայաստանի մասին: Ինչո՞վ եք դա բացատրում:

- Դա պատահական չէ, քանզի տասնամյակների եւ նույնիսկ հարյուրամյակների ընթացքում ռուս ժողովրդի գիտակցության մեջ ձեւավորվել է ռուս-հայկական ռազմավարական գործընկերության բնական լինելու ըմբռնումը, այն հանգամանքի ըմբռնումը, որ մենք կարծես դատապարտված ենք միասնության եւ միության: Երբեմն այս ըմբռնման գոյությունը բարիք էր, երբեմն էլ բացասական դեր է խաղում, ինչպես, օրինակ, վերակառուցման ու դրան հաջորդած տարիներին, երբ Հայաստանում հակախորհրդային ու հակառուսական տրամադրությունների աճ էր գրանցվում: Բայց ներկա դրությամբ վերականգնվում է Ռուսաստանի ու Հայաստանի շահերի բնականոն հարաբերակցությունը եւ երկկողմ ռազմավարական գործընկերությունը: Ես հույս ունեմ, որ այդպես կլինի:

- Ինչով կբացատրեք, որ Ռուսաստանի խորհրդարանում հայամետ տրամադրություններ են տիրում, իսկ բնակչության զգալի մասը տրամադրված է կովկասցիների ու մասնավորապես հայերի դեմ:

- Ես այդպիսի անհամապատասխանություն չեմ տեսնում: Պետդուման համարժեք է արտացոլում հասարակության տրամադրությունները: Ռուսաստանում միշտ եղել է Ռուսաստանի հանդեպ անկեղծ բարեկամական զգացմունքներ տածող մարդկանց հետ միավորման ոգին, իսկ հակակովկասյան տրամադրությունները ոչ մի կապ չունեն հայի կամ վրացու կամ ադրբեջանցու կամ դաղստանցու հանդեպ ռուս մարդու վերաբերմունքի հետ: Դրանց պատճառը այն է, որ Ռուսաստանի տնտեսությունում հսկայական բացասական դեր են խաղում Հյուսիսային Կովկասի կամ Անդրկովկասի բնակիչներ հանդիսացող ձեռներեց մարդիկ: Այսպիսով՝ խոսքը ոչ թե միջէթնիկական խնդիրների մասին է, այլ կենցաղային տնտեսաէթնիկական խնդիրների, քանզի չարաշահողը մնում է չարաշահող:

- Դուք իբրեւ Պետդումայի փոխխոսնակ զբաղվում եք ԱՊՀ երկրների խորհրդարանների հետ Պետդումայի համագործակցության հարցերով: Ըստ Ձեզ, ինչպե՞ս է զարգանում ՀՀ խորհրդարանի եւ Պետդումայի համագործակցությունը:

- Ի տարբերություն Ադրբեջանի միլի Մեջլիսի, Հայաստանի խորհրդարանը մինչ օրս ոչ մի անգամ պաշտոնական հրավեր չի հղել ինձ: Ըստ իս, ռուս-հայկական միջխորհրդարանական համագործակցությունը վերջին 3-4 տարում արդյունավետ է զարգանում: Ես հույս ունեմ, որ ներկայումս, երբ Հայաստանը նոր առաջնորդ ունի, եւ փոխվել է նաեւ ԱԺ ղեկավարությունը, երկկողմ կապերի ամրապնդման միտումը կշարունակվի:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մինասի գործի նոր հետաքննություն մահվանից 17 տարի անց

92 թ. ՀՀ գլխավոր դատախազի տեղակալ Ս. Գրիգորյանի հրամանով վերացվել է նկարիչ Մինաս Ավետիսյանի քրեական գործը կարճելու որոշումը եւ հետաքննությունը շարունակվել է ՀՀ ներքին գործերի նախարարության քրեական գործով գլխավոր վարչության քննիչների կողմից: Թեեւ չհաջողվեց նախաքննությամբ զբաղված քննիչներից որոշակի պատասխան ստանալ, թե դեռեւս 17 տարի անց ինչո՞ւ որոշեցին կրկին անդրադառնալ կարճված քրեական գործին եւ շարունակել նախաքննությունը, սակայն, կարծում ենք, ժողովրդի մեջ ամրապնդված՝ կանխամտածված վրաերթի տարբերակը, այդ հարցում կարեւոր դեր է խաղացել:

75 թ. կարճված Մինասի երկհատոր քրեական գործին (իսկական անվանումով՝ Ժորա Պողոսյանի) 92 թ. նախաքննությամբ ավելացել է եւս մեկ ստվարածավալ հատոր: Հարցաքննվել են մեկ տասնյակից ավելի ականատես-վկաներ, որոնք հետաքրքիր մանրամասներ են հաղորդել ավտովթարի մասին՝ հիմնականում հերքելով իրենց նախորդ ցուցմունքները: Ոչ միայն Մինասի նկատմամբ հարուցված երկու քրեական գործերի ուսումնասիրությունը՝ արվեստանոցն այրելու եւ ավտովթարի, որոնք հետագայում ամփոփվել են մեկ քրեական գործի մեջ, այլեւ մեկ տասնյակից ավելի ականատես վկաների վերջին ցուցմունքները խոսում են այն մասին, որ ժամանակին քրեական գործերի քննությունը թերի է կատարվել եւ կարճելու հիմքեր չեն եղել: Արվեստանոցի հրկիզման գործի հարուցումը 72 թ. կարճվել է «հանցակազմի բացակայության պատճառով», մեր կարծիքով, հիմնվելով սոսկ հարեւանների ցուցմունքների վրա. «Եթե արվեստանոցում մարդ էր լինում, ձայնը լսվում էր, գիշերը ձայն չեմ լսել»:

Սպանդարյան շրջանի դատախազության քննիչն անտեսել է նաեւ հակահրդեհային տեսչության բացատրությունը. «Հրդեհի պատճառը հանդիսացել է անհայտ անձանց կողմից բաց կրակի օգտագործումն արվեստանոցում»:

Արվեստանոցի հրդեհումն իրավական մարմինները մոռացության են մատնում մինչեւ ավտովթարը: 75 թ. Երեւան քաղաքի դատախազությունն ավտովթարի առիթով կրկին վերանայել է արվեստանոցի հետ կապված քրեական գործը եւ վերացրել կարճելու որոշումը՝ հիմք ընդունելով հատկապես հակահրդեհային տեսչության 72 թ. հունվարի 19-ի բացատրությունը, նշել է. «Նման եզրակացության առկայության պայմաններում քննիչը փոխանակ պարզելու արվեստանոցը դիտավորյալ հրդեհող անձանց ինքնությունը, նյութերը պետք է նախապատրաստել եւ հանձնել վաղաժամ եզրակացության: Հանցանքն առկա է եղել, սակայն հանցագործին հայտնաբերելու համար ոչինչ չի արվել»: Հավաքված նյութը կցվել է ավտովթարի գործին եւ հանձնարարվել է համատեղ քննություն կատարել, սակայն հետո կրկին կարճվել է ավտովթարի գործի հետ:

Հրդեհն իր հետ բազմաթիվ վարկածներ է ծնել, բոլորի հիմքում՝ միտումնավորությունը: Հետագայում՝ 93 թ. այրված արվեստանոցի եւ կորսված նկարների մասին հետաքրքիր մանրամասներ են հաղորդում նկարչուհի Մարիամ Ասլամազյանը եւ վերջինիս մտերիմ՝ թատերական ինստիտուտի դասախոս Վարդգես Ստեփանյանը: Մարիամ Ասլամազյանը քննիչին պատմում է, որ կուլտուրայի նախարարությունից իրեն տվեցին մի հասցե՝ արվեստանոց ընտրելու նպատակով: Վարդգես Ստեփանյանի հետ գնացել են այնտեղ եւ տեսել 60-70 աշխատանք: «Հարցրի՝ ինչո՞ւ մեզ տվեցին այդ հասցեն, երբ այս արվեստանոցը պատկանում է այլ նկարչի: Պահակը պատասխանեց՝ այստեղ գտնվում են Մինասի աշխատանքները, դրանք վաղուց են բերել: Ես նրան ասացի, որ սխալվում է, սակայն նա պնդեց՝ չեմ հավատում, ինքներդ նայեք: Մենք վերադարձանք Նկարիչների միություն եւ հայտնեցինք այդ մասին, սակայն չհավատացին, որ Մինասի գործերն ամբողջական են եւ գտնվում են այնտեղ: Դրամփյանն ինձ թույլ չտվեց ելույթ ունենալ եւ այդ մասին խոսել Հայաստանի նկարիչների համագումարում»: Նույնը փոքր ինչ տարբերությամբ հաստատում է Վարդգես Ստեփանյանը. «Մարիամն ինձ հայտնեց, որ հրդեհի ժամանակ Մինասի շատ նկարներ փրկվել են՝ նախապես արվեստանոցից դուրս են բերվել եւ առաջարկեց իր հետ գնալ այն վայրը, որտեղ գտնվում են Մինասի նկարները, որոնք հրդեհից ոչնչացված են համարվում: «Մոսկվա» կինոթատրոնի մոտերից շատ հին ու նեղ փողոցներից մեկում ինչ-որ նկուղային հարկ իջանք, որը երեւի կամ կաթսայատուն էր, կամ էլ ջրի հետ կապված ինչ-որ հիմնարկ: Մի մեծահասակ՝ 65-70 տարեկան մարդ բացեց դուռը, կարծում եմ, պահակն էր: Մի շարք կտավներ էին կանգնեցված գետնին՝ տախտակյա հենարանին հարմարեցված: Պահակն ասաց, որ Մինասի նկարներն են, որոնք ինչ-որ անձ բերել եւ պահում է այդ նկուղում: Պահակը մեզ թույլ չտվեց ներս մտնել»:

Ավտովթարին մի քանի այլ դեպքեր ու դիպվածներ էլ են նախորդել: Վրաերթից մի քանի ամիս առաջ անհայտ անձինք կրակոցներ են արձակել արվեստանոցի ուղղությամբ այն ժամանակ, երբ Մինասը գտնվել է այնտեղ: Կրակոցները պատահական չէին կարող համարվել: Մինասը եւ այլ վկաներ միանշանակ համոզված են եղել, որ դա մահափորձ էր, սակայն դեպքի առթիվ քրեական գործ չի հարուցվել:

Երրորդն ավտովթարն էր, որի առնչությամբ հարուցված քրեական գործը 75 թ. սեպտեմբերի 3-ին դարձյալ կարճվել է՝ այս անգամ. «Սեդրակյանն անմեղսունակ է ճանաչվել, նաեւ Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակից է, երրորդ խմբի հաշմանդամ է, համաներումով պետք է ազատվի»: Ավտովթարի պատահական կամ միտումնավոր լինելը վիճարկելիս պետք է ուշադրություն դարձնել մի կարեւոր հանգամանքի՝ թե «էպիլեպտիկ» հիվանդ ճանաչված անձը մեքենա վարելու իրավունք ունե՞ր եւ նման ծանր հիվանդության առկայությամբ, ինչպես նրա հարազատներն են նշում, ինչո՞ւ է որոշել կյանքի 50-րդ տարում սիրող վարորդի վկայական ստանալ: Համաձայն քրեական գործի, վարորդին անմեղսունակ են ճանաչել՝ հիմք ընդունելով դատահոգեբուժական փորձագետների եզրակացությունը՝ «դեպքի պահին վարորդը գտնվել է ընկնավորության նոպայի մեջ» եւ ականատես-վկաների որոշ ցուցմունքներ:

Իսկապես, քննիչների հարցումներով պարզվել է, որ Ժորա Սեդրակյանը 54 թ. սկսած տառապել է ընկնավորությամբ, սակայն հանրապետական հոգեբուժական կլինիկական հիվանդանոց է հաճախել 74-75 թթ.: Մինչդեռ 74 թ. հոկտեմբերի 25-ին նա վարորդական իրավունք է ստացել, այն դեպքում, երբ ՀՀ առողջապահության նախարարության հրամանով 72 թ.-ից պահանջվել է հոգեբուժարանից տեղեկանք, որը Սեդրակյանը չի ներկայացրել: Քննչական խմբի հարցմանը, թե ինչո՞ւ Սեդրակյանից չի պահանջվել տեղեկանքը՝ բժշկական հանձնաժողովի նախագահին երկու օրով փոխարինելու եկած բժիշկը հարցաքննության ժամանակ ասել է, որ նախարարության 72 թ. հրամանագիրը չեն ունեցել եւ առաջնորդվել են 56 թ. հրամանագրով: Թեպետ Երեւանի առողջապահության վարչությունից հայտնել են, որ 74 թ. արդեն պարտադիր պահանջվող փաստաթուղթ է եղել: Նշենք, որ բժշկի նկատմամբ քրեական գործի հարուցումը դարձյալ մերժվել է հանցակազմի բացակայության պատճառով:

Եթե նույնիսկ անտեսելու լինենք հոգեբուժարանից պահանջվող փաստաթղթի հետ կապված պատմությունը, միեւնույն է, քննության նյութ պետք է դառնար վարորդի երկրորդ կարգի հաշմանդամ լինելու հանգամանքը, որի պատճառով էլ նա Հայրենական մեծ պատերազմից զորացրվել է ԽՍՀՄ զինված ուժերի մինիստրի հրամանով: Քննիչի գրությունը՝ պարզել՝ նման դեպքում բժշկական հանձնախումբն իրավունք ունե՞ր դրական տեղեկանք տալ, եթե՝ այո, ապա ո՞ր հրամանի համաձայն, անպատասխան է թողնվել: Եթե դրան էլ ավելացնելու լինենք, որ Սեդրակյանը վրաերթից մեկ ամիս առաջ վիրահատվել է ստամոքսի քաղցկեղից, ապա պատկերը պարզ կլինի: Մնում է ապավինել «կաշառելու» տարբերակին, սակայն Ժ. Սեդրակյանի կինն իր վերջին հարցաքննության ժամանակ հայտնել է, որ ամուսինը՝ վարորդական իրավունքը ստացել է վրաերթից մեկ ամիս առաջ, «փոխնոյի» համար 50 ռուբլի էին ուզում, բայց նրանից չէին վերցրել:

Միանգամայն տարբեր են ականատես վկաների 75 թ. եւ 92-93 թթ. նախաքննական ցուցմունքները՝ վարորդի ընկնավորության նոպայի մեջ գտնվելու վերաբերյալ: Ավտոմեքենայում գտնվող երեք կանանցից մեկը՝ Ռոզա Մկրտչյանը 75 թ. տված ցուցմունքում նկարագրում է ընկնավորության դասագրքային տարբերակը: Իսկ մեքենայի մեջ գտնվող նրա դուստրն ու վերջինիս դասընկերուհին թե՛ այն ժամանակ, թե՛ վերջին ցուցմունքում զարմացած են իրենց հիշողության տարօրինակ կորստից եւ հայտնում են, որ մինչեւ օրս էլ ոչինչ չեն հիշում:

Ուսանողներ Արմեն Հարությունյանն ու Սարգիս Չաքունյանը, որոնք վրաերթի պահին առաջինն են մոտեցել մեքենային, 75 թ. տրված ցուցմունքում հաստատում են վարորդի ընկնավորության նոպայի մեջ լինելը. «Նրա բերանից արյուն էր ծորում, նա գտնվում էր այլայլված վիճակում եւ մոտ մեկ ժամի չափ չէր կարողանում ուշքի գալ: 40 րոպե հետո հայտնեց տան հեռախոսահամարը եւ ասաց, որ աչքի դեմը սեւացել էր»: Լրացուցիչ հարցաքննության ժամանակ Ս. Չաքունյանն ավելացրել է. «Վարորդն ամբողջ մարմնով ցնցվում էր, եւ ես նրան մի կերպ աշխատում էի ոտքի կանգնեցնել: Երբ նրա դեմքն ինձ դարձվեց, նկատեցի, որ աչքերը փակ են եւ բերանից արյունախառը փուչիկներ էին դուրս գալիս»:

Քրեական գործը թերթելիս աչքի է զարնում մի կարեւոր հանգամանք՝ ավտովթարի վերաբերյալ բոլոր հարցաքննվողներն իրենց ուշադրությունը սեւեռել են վարորդին՝ նկարագրելով նրա ֆիզիկական վիճակը եւ ոչ մի խոսք չկա տուժողի՝ Մինաս Ավետիսյանի մասին, կարծես նա չի էլ եղել: Ի դեպ, վկաները հայտնում են, թե չեն էլ նկատել մեքենայի տակ ընկած մարդուն կամ նկատել են միայն մեկ ժամ անց, մի կողմ թողնելով այն հանգամանքը, որ չեն ճանաչել [illegible]: Միայն Ռոզա Մկրտչյանն է [illegible], թե նկատել է մեքենայի [illegible] ընկնող-բարձրացող մարդու [illegible] նա էլ վթարից անմիջապես հետո հեռացել է աղջիկների հետ՝ «մոռանալով» ընկած մարդուն:

Այն ժամանակ ուսանողներ Արմեն Հարությունյանն ու Սարգիս Չաքունյանը մինչեւ ավտովթարը մի քանի անգամ դիմել են վիզաների եւ անձնագրային վարչություն՝ ԱՄՆ մշտական բնակության մեկնելու նպատակով, սակայն մերժում են ստացել: 75 թ. ավտովթարից կարճ ժամանակ անց նրանք մեկնելու թույլտվություն են ստանում: 93 թ. նախաքննությունը շարունակող ՀՀ ՆԳՆ քննչական գլխավոր վարչության պետ Ղեւոնդ Իսպիրյանը գործուղումով մեկնել է ԱՄՆ՝ Ա. Հարությունյանին եւ Ս. Չաքունյանին հարցաքննելու նպատակով:

Ա. Հարությունյանը հայտնել է, որ իրենց երկուսին միասին էին հարցաքննության կանչում: Ցուցմունքը քննիչն էր գրում, եւ լավ հիշում է, որ իր բոլոր ասածները չէր արձանագրում: «Վարորդը գտնվում էր հուզված, վրդովված, շփոթված վիճակում, ընկնավորության ոչ մի նշան չի եղել», ավելացրել է նա: Իսկ Ս. Չաքունյանն առհասարակ հրաժարվել է իր առաջին ցուցմունքից. «Ես փրփուր չեմ տեսել բերանին եւ չեմ հայտնել, թե մենք մեկ ժամ մնացել ենք այնտեղ»: Ապա վերհիշել է ավտովթարի հետ կապված մի դիպված. վթարի հաջորդ օրը հանդիպել են Արմենի հետ, եւ նա առաջարկել է այցելել քեռորդուն: Վերջինիս տանը կրկին խոսակցություն է բացվել ավտովթարի մասին, եւ նա տեղեկացրել է, որ վարորդ Սեդրակյանն իր հարեւանն է: Այդ ժամանակ եկել են նաեւ վարորդի կինն ու որդին եւ հորդորել, որ քննիչին ցուցմունք տան, թե վարորդին տեսել են ընկնավորության նոպայի պահին: Իրենք չեն խոսացել ու հեռացել են:

Մեկ այլ վկա՝ Կարապետ Խաչատրյան անունով, հայտնում է, թե վարորդը նորմալ վիճակում էր, նա ոչ մի վնասվածք չուներ: Արյուն չէր ծորում եւ գլուխը բռնել էր՝ վա՜յ էր ասում: Ոչ մի էպիլեպտիա չկար»: Նույնը հաստատել են ամուսիններ Արաքսյա եւ Ժիրայր Սարգսյանները. «Վարորդը վիրավորված չէր եւ հուզմունքից միայն կրկնում էր. «Ես ի՞նչ արի, ես ո՞նց եղավ, վա՜յ, ես ի՞նչ եղավ, ես ի՞նչ արի»:

Մինաս Ավետիսյանի եղբայրները նույնպես համոզված են եղել ավտովթարի կազմակերպված լինելու մեջ: Բանն այն է, որ փետրվարի 16-ին Մինասը ներկա է եղել «Անտունի» բալետի 50-րդ բեմադրությանը, որի դեկորներն ինքն էր պատրաստել եւ պետք է մասնակցեր բեմադրությունից հետո նախատեսված բանկետին: Սակայն, անհայտ պատճառներով, բեմադրությունից հետո ոտքով տուն է գնացել եւ Սայաթ-Նովա-Տերյան խաչմերուկում տեղի է ունեցել ավտովթարը: 93 թ. նշանակված ավտոտեխնիկական եւ բժշկական համալիր փորձաքննությունները հաստատել են հարազատների այն տեսակետը, որ մեքենան Մինասին հարվածել է երկու անգամ: Առաջին հարվածից վնասվել են նրա ծնկները, երկրորդ անգամ մեքենան հարվածել է ծնկաչոք Մինասին եւ մարմնական ծանր վնասվածքներ պատճառել կրծքավանդակի շրջանում, կոտրել ողնաշարը եւ այլն: Հարազատների համոզմունքով, անգամ դա չէր կարող մահվան պատճառ լինել, քանի որ լավագույն բժշկական հանձնախմբի շնորհիվ ճգնաժամային երեք օրերից հետո Մինասի առողջական վիճակը բարելավվել է եւ 8-րդ օրը պատրաստվել են նրան տեղափոխել ընդհանուր հիվանդասենյակ: Սակայն այդ գիշեր 3:30-ին Մինասին գտել են վախճանված: Հարազատներն անվստահություն են ունեցել բուժող բժշկի նկատմամբ: Մինասին հետազոտելու համար Մոսկվայից հրավիրված հրեա բժիշկ Ռախմանը, համաձայն նրանց պատմածի, նույնպես կասկածներ է ունեցել եւ Մոսկվայի օդանավակայանում իրեն դիմավորող Արամ Խաչատրյանին հայտնել է, որ Մինասի կյանքը փրկելու քայլերից մեկը բուժող բժշկին անհապաղ հեռացնելը կլինի: Ցավոք, Ա. Խաչատրյանը զանգահարել է միայն այն ժամանակ, երբ Մինասը մահացել էր:

Քննիչին չի հաջողվել ճշտել այս վարկածը: Բուժող բժշկին որոնելու բոլոր փորձերն արդյունք չեն տվել: Պարզել են միայն, որ Մինասի մահից չորս տարի հետո մեկնել է արտասահման, սակայն ուր լինելը հայտնի չէ: Իսկ թե ինչու պետք է մահափորձ կազմակերպվեր Մինասի դեմ, այդ հարցին պատասխանել է նկարչի որդին՝ Արմանը, պնդելով, որ իր հայրը ժամանակի գաղափարախոսության զոհն էր: «Ազգային նկարչական արվեստի ակնառու ներկայացուցիչը չէր կարող անտարբեր լինել, թե ինչպես իսկական արվեստը օրեցօր հոգեվարք է ապրում եւ դրան դիմադրել է իր գործերով, իր շուրջը համախմբել երիտասարդ նկարիչների՝ ջանալով նրանց ներկայացնել իսկական արվեստը, որի համար էլ հաճախակի է կանչվել ՊԱԿ՝ զրույցների, պարբերաբար նաեւ «դաստիարակչական աշխատանքի», հաճախակի են եղել նամակ-սպառնալիքները: (Այս փաստը հաստատագրում է նաեւ Վարուժան Վարդանյանն իր «Մինասի վերադարձը» գրքում):

Իսկ 92 թ. գործի քննությունը շարունակող քննիչ Կարեն Ներսիսյանը եզրակացնում է. «Կերպարվեստի բնագավառում իր աշխարհայացքը, իր տեսակետն ու սկզբունքներն ունեցող եւ պաշտպանող նկարիչ, որի ամբողջ ստեղծագործական գործունեությունը հակադրվել էր արվեստի բնագավառում գործող սոցիալիստական ռեալիզմի հիմնադրույթներին, եւ այդ առումով նախաքննության ընթացքում վարկած է ծագել, որ Մինասը դարձել է ոչ թե դժբախտ պատահարի, այլ կանխամտածված, քաղաքական մոտիվներով պայմանավորված հաշվեհարդարի զոհ»:

Մինասի քրեական գործի քննությունը դեռեւս ավարտին չի հասել: Դեպքին առնչվող բազմաթիվ մարդիկ վաղուց կնքել են իրենց մահկանացուն, մյուսները հեռացել են Հայաստանից, կան նաեւ լռությունը գերադասողներ: Փակուղային վիճակից դուրս գալու եւ նոր հարցականներ բացելու նպատակով ՆԳՆ-ն պաշտոնապես դիմել է ազգային անվտանգությանը՝ Մինասի անձնական գործին ծանոթանալու նպատակով, որտեղից հայտնել են, թե 90-ականների սկիզբներին արխիվը տեղափոխվել է Մոսկվա, իսկ Մոսկվա գործուղված քննիչին պատասխանել են, որ իրենց մոտ նման գործ չի պահպանվում: Քննությունը ժամանակավորապես կասեցված է այն վարույթի վերջին քննիչի՝ Տիգրան Զարգարյանի որոշումով՝ «մինչեւ հայտնի կդառնան հանցագործության մյուս կատարողները»: Հետեւաբար նաեւ պարզ կդառնար շարունակվող հետաքննության իմաստը՝ պարզել, թե, ի վերջո, ովքե՞ր էին կանգնած այդ «կանխամտածված, քաղաքական մոտիվներով պայմանավորված հաշվեհարդարի» ետեւում:

ԱՆՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ժակ Վալադ. «Եթե քվեարկություն լինի, ես կողմ կքվեարկեմ»

Ստորեւ որոշ կրճատումներով ներկայացնում ենք «Ազգի» թղթակցի հարցազրույցը Ֆրանսիայի Սենատի փոխնախագահի, Սենատում Ֆրանսիա-Թուրքիա բարեկամության խմբի փոխնախագահի, գիտական հետազոտությունների նախկին նախարար Ժակ Վալադի հետ

— Պարոն Վալադ, որպես Սենատի փոխնախագահ, կարո՞ղ եք նկարագրել 1915 թ. հայոց ցեղասպանության ճանաչմանն ուղղված օրենսդրական նախաձեռնության շուրջը Սենատում, ինչպես նաեւ Ֆրանսիա-Թուրքիա խմբում տիրող մթնոլորտը:

— Ազգային ժողովում եւ Սենատում գործում է դասական արարողակարգը: Օրենսդրական նախաձեռնությունը միաձայն ընդունվեց Ազգային ժողովում եւ մեզ փոխանցվեց 1998 թ. հունիսի 2-ին: Բայց, ինչպես գիտեք, օրինագծի հարցում օրակարգերը կախված են կառավարությունից, իսկ օրենսդրական նախաձեռնությունների հարցում՝ Ազգային ժողովից ու Սենատից (կառավարության համաձայնությամբ): Արդ, քննարկումը տեղի կունենա, երբ որոշենք անցկացնել դռնբաց նիստ: Օրակարգը կհաստատվի կառավարության համաձայնությամբ:

Երկրորդ հարցի առթիվ կասեմ, որ մի քանի տարի առաջ որոշեցի հարել Ֆրանսիա-Թուրքիա բարեկամության խմբին: Այն ժամանակ շատ էին խոսում եվրոպայի տնտեսական ընկերակցության ընդլայնման մասին: Ես ուզում էի անմիջական պատկերացում կազմել Թուրքիայի անցուդարձի մասին, քանի որ այդ երկիրը գտնվում է եվրոպայի միջուկը կազմող պետությունների մոտակայքում: Ես խմբին հարեցի տեղեկատվական նկատառումներով: Գործընկերներս ինձ ընտրեցին խմբի փոխնախագահ, իսկ նախագահն իմ բարեկամ Ժակ Դելոնն է: Մենք երկուսս էլ Հանրապետության աջակցող սենատորներ ենք: Այսպիսով, Ֆրանսիա-Թուրքիա խմբի փոխնախագահ լինելս առանձնահատուկ նշանակություն չունի:

— **Ֆրանսիա-Հայաստան բարեկամության խմբի փոխնախագահ Բեռնար Պիտան հարցազրույցի ժամանակ հավաստեց հունվարին Ֆրանսիա-Ադրբեջան եւ Ֆրանսիա-Վրաստան խմբերի ներկայությամբ Ֆրանսիա-Հայաստան եւ Ֆրանսիա-Թուրքիա բարեկամության խմբերի հանդիպում անցկացնելու մտադրությունը: Ինչպիսի՞ն կլինի ձեր դիրքորոշումը:**

— Մեր հաստատությունը՝ Ֆրանսիայի Սենատը, պարտավոր է մշտապես պահպանել կապերը մյուս երկրների խորհրդարանների հետ: Հետեւաբար, մենք ուզում ենք բարեկամության խմբերի նկատմամբ վարել հնարավորին չափ համակարգված քաղաքականություն:

— **Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցում ինչպիսի՞ դիրք եք բռնել:**

— «Նուվել դ'Արմենի» հանդեսում հրապարակված հարցազրույցում պարոն Դելոնն ասում է, որ Ազգային ժողովում այդ տեքստի ընդունումն արդեն իսկ կարեւոր քայլ է: Կարծում եմ, որ Սենատի դիրքորոշումը նույնն է լինելու, քանզի դա ճանաչմանն ուղղված քայլ է: Բնականաբար, հայերը ԱԺ-ի օրինագիծն անբավարար են համարում, բայց մենք չենք միջամտի Թուրքիայի եւ Հայաստանի երկկողմ խնդրին: Ժակ Դելոնը համեմատություն է անում Ֆրանսիայի ու Գերմանիայի հետ: Դա լիովին նույն խնդիրը չէ, բայց Դելոնի խոսքերի պատասխանատվությունը թողնում եմ իրեն:

— **Դուք համամի՞տ եք պարոն Դելոնի հետ, երբ նա ուղղակի հայտարարում է, որ ջանք չի խնայի Սենատում այդ քվեարկությունը շրջափակելու համար:**

— Ես հարգում եմ նրա դիրքորոշումը, բայց չեմ ասում, թե համամիտ եմ: Ես այդ գործը խորությամբ չեմ ուսումնասիրել: Որպես ֆրանսիացի խորհրդարանական, ինչպես նաեւ Բորդոյի համայնքի պատգամավոր, ես մշտապես ջերմ հարաբերություններ եմ ունեցել ձեր հայրենակիցների եւ 1915 թ. հետո Հայաստանից եկածների ժառանգների հետ: Ես վաղուց ինքնաբուխ համակրանք եմ տածում այն մարդկանց հանդեպ, որոնց ընտանիքները ենթարկվել են ջարդերի:

— **Ձեր խմբում պարոն Դելոնի նկատմամբ ընդդիմադիրներ կլինե՞ն:**

— Ֆրանսիա-Հայաստան խմբի նախագահը Ժակ Ուդենն է, որը քաղաքական միեւնույն խմբակցությունից է, ինչ Ֆրանսիա-Թուրքիա խմբի նախագահը: Դա նշանակում է, որ Հանրապետության աջակցող միավորումն ավելի շատ մտահոգված է արտերկրի իրադարձություններով: Նա մի կողմից ուզում է լավ հարաբերություններ պահպանել մյուս երկրների հետ, իսկ մյուս կողմից ճանաչում է դատապարտելի դեպքերը, միաժամանակ ձգտելով հասնել ավելի շատ լարվածության մեղմացման, քան հակամարտության սրման:

— **Կարծո՞ւմ եք, թե քվեարկությունը շրջափակելու պարոն Դելոնի վճռականությունը կնպաստի այդ մեղմացմանը:**

— Ազգային ժողովի միահամուռ քվեարկությունը Սենատին հասցեագրված ուժգին ազդակ է: Ինչպիսին էլ լինի պարոն Դելոնի վճռականությունը, Սենատը չի կարող անտեսել այդ տեքստի կարեւորությունը:

— **Չե՞ք կարծում, թե ցեղասպանությունը ճանաչելով Թուրքիային կօգնեք ի վերջո ճիշտ գնահատելու իր պատմությունը:**

— Քվեարկելով մի՞թե քայլ չենք կատարում հայոց ցեղասպանության ճանաչման ուղղությամբ:

— **Եթե քվեարկությունը շրջափակեք, դրանով կնպաստեք Թուրքիայի ժխտողականությանը:**

— Ազգային ժողովի դրական որոշումից հետո մի՞թե կարծում եք, թե այժմ քվեարկությունը կարող է շրջափակվել: ԱԺ-ի միահամուռ քվեարկությունը հազվադեպ է վիճարկվում Սենատում: Տվյալ դեպքում խոսքը հայոց ցեղասպանության մասին է, եւ դրա ճանաչումը դժվարություն չի ներկայացնում: Բայց դա չի նշանակում, թե պատրաստ ենք հայտարարելու Թուրքիային, ինչպես պնդում է պարոն Դելոնը: Թեեւ ոմանք այդ տեքստն անբավարար են համարում, Ազգային ժողովում եւ Սենատում հայոց ցեղասպանության ճանաչումը խորը հայանպաստ քայլ է:

— **Անձամբ ինչպե՞ս եք վարվելու:**

— Եթե տեքստը դրվի Սենատի օրակարգում, ես կողմ կքվեարկեմ:

— **Ենթադրենք տեքստը դրվեց Սենատի օրակարգում: Այդ դեպքում ընդդիմախոսներին կմնա թերեւս միայն մեկ զենք՝ ձգձգել գործընթացը, այսինքն սենատորներին չտալ արտահայտվելու հնարավորություն:**

— Ես այդպես չեմ կարծում: Ձգձգումը կնշանակեր, որ ոմանք ուզում են խանգարել, որ խորհրդարանի պալատներից մեկում ընդունված տեքստը ընդունվի նաեւ մյուսում: Դժվարությամբ եմ պատկերացնում նման իրավիճակ, քանզի խոսքն օրենսդրական նախաձեռնության մասին է, եւ այստեղ ամեն ինչ կախված է Սենատի օրակարգից: Հիշեցնում եմ, որ ամսական մեկ օր ունենք օրենսդրական նախաձեռնությունների ուսումնասիրման համար: Սենատի այդ ազատությունը բացարձակ չէ, քանզի անհրաժեշտ է կառավարության ղեկավարի եւ Սենատի նախագահի խորհրդակցություն: Բայց պետք է ասեմ, որ մեր միջավայրում գործընթացի ձգձգման մտայնությունը չի իշխում: Դա ԱԺ-ում ընդունված կարեւոր օրենսդրական նախաձեռնություն է, եւ չեմ հասկանում, թե ինչու չպետք է դրվի Սենատի օրակարգ եւ չպետք է ընդունվի:

ԱՐՄԻՆԵ ԱԶԻԶՅԱՆ
Փարիզ

Այսօր իսլամական աշխարհը նշում է Ղոդսի (Երուսաղեմի) օրը

Ռամադանը մուսուլմանական լուսնային տոմարի 9-րդ ամիսն է, որը Ղուրանով ամրագրված մահմեդականների ծոմի եւ երկրպագության տոնը լինելով համաիսլամական հույժ կարեւոր իրադարձություն է համարվում: Ծոմի բեկումը, որը տեղի է ունենում հաջորդ ամսվա՝ շավալի առաջին օրը, կոչվում է Ֆետրի տոն եւ նշվում է մեծ շուքով ու հանդիսավորությամբ: Նախկինում այն տեւել է երեք օր:

Ռամադանի վերջին ուրբաթ օրը Իրանի իսլամական հեղափոխության առաջնորդ էմամ Խոմեյնիի կողմից հայտարարվեց որպես Երուսաղեմի ազատագրման միջազգային օր, որը յուրաքանչյուր տարի իսլամական երկրներում նշանավորվում է ցույցերով՝ ի նշան պաղեստինցիների պաշտպանության: Այսօր հունվարի 15-ը համընկնում է Ռամադանի վերջին ուրբաթ, այն է՝ Ղոդսի (Երուսաղեմի) օրվան: Երուսաղեմի համաիսլամական նշանակությունը պայմանավորված է այստեղ գտնվող մահմեդականների գլխավոր սրբավայրերից մեկով՝ Ալ Աքսայի մզկիթով, որի հրկիզումը հրեաների կողմից 1969 թ. օգոստոսին Իսլամական համաժողով կազմակերպության հիմնադրման գլխավոր շարժառիթն էր: Այսօր Ղոդսի օրը նշվում է տարածաշրջանում քաղաքական լարվածության պայմաններում: Ինչ վերաբերում է Երուսաղեմին, ապա Իսրայելի կառավարությունը 1997 թ.-ից առ այսօր լուրջ քայլեր է կատարում այդ քաղաքի ժողովրդագրական պատկերը հօգուտ հրեաների փոխելու ուղղությամբ, առավելապես Արեւելյան Երուսաղեմում նոր հրեաբնակ թաղամասեր կառուցելով, որտեղ գտնվում է Ալ Աքսան, եւ որը պաղեստինցիները պատրաստվում են 1999 թ. մայիսի 4-ին հռչակել անկախ Պաղեստինի մայրաքաղաք, մինչդեռ Քնեսեթը 1999 թ. հունվարին հաստատելով մի օրենք, գրեթե անհնարին է դարձրել անգամ այդ հարցի շուրջ բանակցումը:

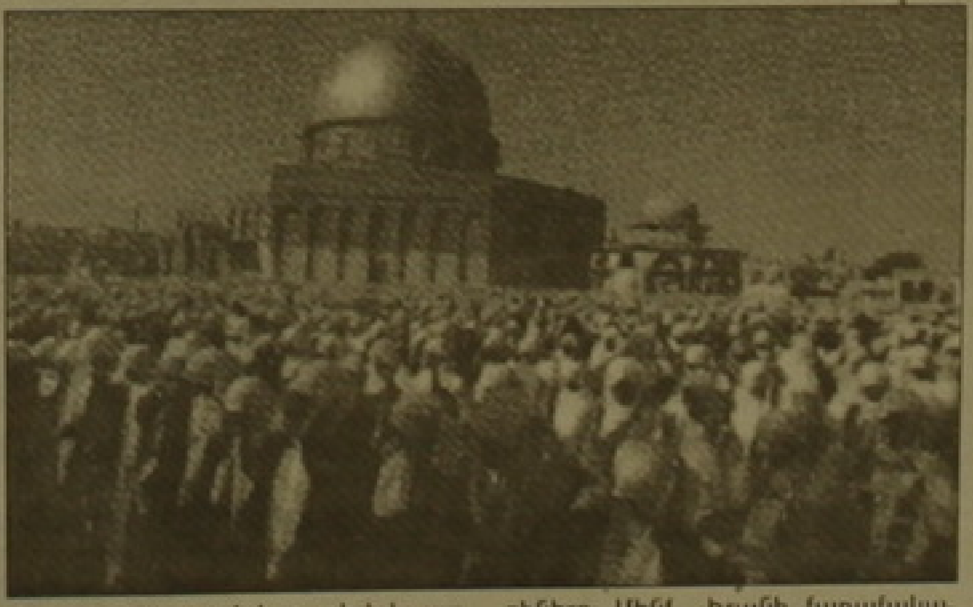

Եթե իսլամական այլ երկրներում Ղոդսի օրվա առթիվ ցույցերի եւ այլ միջոցառումների հեղինակները քաղաքական եւ կրոնական տարբեր կազմակերպություններն են, ապա Իրանում ցույցերը կազմակերպվում են ողջ երկրով մեկ կառավարության մակարդակով: Ղոդսի ուրբաթօրյա աղոթքը Թեհրանում առաջնորդում է հեղափոխության առաջնորդ Այաթոլլահ Ալի Խամենեին: Հանգամանք, ինչն ընդգծում է այդ հարցի նշանակությունը Իրանի արտաքին քաղաքականության ոլորտում: Ավանդույթի համաձայն ուրբաթօրյա աղոթքին նախորդում է աղոթքն առաջնորդող բարձրաստիճան հոգեւորականի հասարակական-քաղաքական թեմաներով ելույթը (խութբե): Աղոթքի ավարտից հետո աղոթագիրները ունկնդրում են նաեւ երկրորդ խութբեն: Ղոդսի օրվա խութբեները բնականաբար նվիրված են լինում պաղեստինա-իսրայելական հարցին: Անցյալ տարի Ֆետրի տոնի առթիվ ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը շնորհավորական ուղերձ հղեց համայն իսլամական աշխարհին, անդրադառնալով Իրանին՝ ընդգծեց. «Ես ցանկանում եմ նշել, որ ԱՄՆ-ը զղջում եւ վշտացած է երկու ժողովուրդների օտարացման առնչությամբ: Իրանը պատմական եւ մշակույթի հարուստ ժառանգություններով կարեւոր երկիր է, ինչի համար իրավացիորեն պարծենում են իրանցիները: Մենք Իրանի քաղաքականության որոշ հարցերում լուրջ տարաձայնություններ ունենք, սակայն, կարծում եմ, որ դրանք անլուծելի չեն: Հուսով եմ, որ երկու երկրների բնակչության միջեւ շփումները կավելացնենք, եւ շատ հեռու չէ նաեւ այն օրը, երբ մենք կրկին Իրանի հետ լավ հարաբերություններ կհաստատենք»:

Թեհրանը կարեւորելով Ղոդսի օրը, միշտ էլ լրջորեն է նախապատրաստվել դրան՝ նախօրոք կազմելով ցույցերի հստակ ծրագիր եւ մշակել կարգախոսների ցանկ, որոնք խիստ հակաիսրայելական եւ հակաամերիկյան բնույթի էին, ինչպես օրինակ, «Մահ Իսրայելին», «Մահ Ամերիկային» կարգախոսներն են: Սակայն այսօր Իրանի ներքաղաքական իրավիճակի շիկացման պատճառով Ղոդսի օրն առնվազն մամուլում եւ հասարակական-քաղաքական կազմակերպություններում երկրորդ պլան է մղվել, բացի այդ, հաշվի առնելով ԱՄՆ-Իրան փոխհարաբերություններում լարվածության բռնկման միտումը, թեեւ հակաամերիկյան կարգախոսներ կլինեն, սակայն մեծ հավանականությամբ դրանք ծայրահեղական բնույթ չեն կրելու, ինչպիսին կլինեն հակաիսրայելական կարգախոսները:

ԷՄՄԱ ԲԵԳԻՋԱՆՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

ԱՄՆ-ը չի բացառում Իրաքի դեմ նոր գործողության հնարավորությունը

ՏՈԿԻՈ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Միացյալ Նահանգները չի բացառում Իրաքի դեմ նոր ռազմական գործողություն իրականացնելու հնարավորությունը: Դա միանշանակ հասկանալ է տվել ԱՄՆ-ի պաշտպանության նախարար Ուիլյամ Քոհենը՝ Ճապոնիա ձեռնարկած իր այցի արդյունքների շուրջ այսօր Տոկիոյում ամերիկյան դեսպանությունում կայացած մամլո ասուլիսում: Պատասխանելով մահմեդականների համար սրբազան Ռամադան պասի ավարտվելուց հետո ամերիկյան զորքերի կողմից Իրաքին նոր հարված հասցնելու հնարավորությանը վերաբերող հարցին, Պենտագոնի ղեկավարն ասել է, որ «դա մեծապես կախված է Սադդամ Հուսեյնի գործողություններից»: Նրա խոսքերով, ԱՄՆ-ը մտադիր է շարունակել Բաղդադին եւ «զանգվածային բնաջնջման զենքի մշակման» նրա ծրագիրը զսպելու քաղաքականությունը: Ինչպես կարծում է Ուիլյամ Քոհենը, Սադդամ Հուսեյնը «չի կարող եւ չպետք է սպառնալիք ստեղծի իր հարեւանների համար»: Նա նաեւ ընդգծել է, որ Վաշինգտոնը լի է վճռականությամբ ուժային եղանակներով հասնելու ավելի վաղ սահմանված գոտիներում իրաքյան ավիացիայի թռիչքների արգելքի պահպանմանը Բաղդադի կողմից:

Լոնդոնն իրեն իրավունք է վերապահում առանց նախազգուշացնելու գրոհել Իրաքի վրա

ՍՈՖԻԱ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Լոնդոնն իրեն իրավունք է վերապահում առանց նախազգուշացնելու հարվածներ հասցնել Իրաքին, «երբ եւ որտեղ դա անհրաժեշտ լինի», այն դեպքում, եթե նրա իշխանությունները շրջափակեն ՅՈՒՆՍԿՕՄ-ի տեսուչների աշխատանքը եւ «հարեւան երկրներին սպառնան կենսաբանական ու միջուկային զենքով»: Այս մասին չորեքշաբթի օրը Սոֆիայում հայտարարել է Մեծ Բրիտանիայի պաշտպանության նախարար Ջորջ Ռոբերտսոնը Բուլղարիայի նախագահ Պյոտր Ստոյանովի հետ կայացած բանակցություններից հետո:

ՎՈՒԱՄ-ի պաշտպանության նախարարները կհավաքվեն Բաքվում

ԲԱՔՈՒ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ-ANS-PRESS: Հունվարի վերջին պլանավորված է Բաքվում անցկացնել ՎՈՒԱՄ (Վրաստանի, Ուկրաինայի, Ադրբեջանի եւ Մոլդովայի) անդամ երկրների պաշտպանության նախարարների նիստ: Նիստի մասնակիցները կքննարկեն ռազմական ոլորտում համագործակցության հարցերը եւ համաձայնագիր կկնքեն խաղաղարարական գումարտակի կազմավորման մասին: Սպասվում է ըստ հանդիպման արդյունքների փոխըմբռնման մասին հուշագրի ստորագրում:

Ճապոնիայում կոալիցիոն կառավարություն

ՏՈԿԻՈ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ճապոնիայում կազմվել է կոալիցիոն կառավարություն, որի կազմի մեջ, բացի Լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության գործիչներից, մտել է նաեւ մինչեւ այժմ ընդդիմության շարքերում եղած Լիբերալ կուսակցության մեկ ներկայացուցիչ: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այս մասին Տոկիոյում կայացած մամլո ասուլիսում հայտարարել է նախարարների կաբինետի գլխավոր քարտուղար Հիրոմու Նոնական: Նոր կոալիցիոն կառավարությունն առաջվա պես գլխավորում է Լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության նախագահ Կեյձո Օբուտին: Պաշտոնները պահպանել են նաեւ նախորդ կաբինետի մյուս հիմնական անդամները, ներառյալ արտգործնախարար Մասահիկո Կոմուրան, ֆինանսների նախարար Կիիչի Միյաձավան: Կոալիցիոն կառավարությունում նախարարների թիվը 20-ից կրճատվել է մինչեւ 18:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Հատիկ եւ որոմ

Մահն ու կեանքը լեզուի ձեռին է։
ԳԻՐՔ ԱՌԱԿԱՑ

Շ. Բոդլերը լեզուն պատկերում է իբրեւ իմաստուն խորհրդանիշների մի անտառ, որում մենք դեգերում ենք, չզգալով այդ խորհրդանիշ-բառերի՝ մեզ վրա հառած հայացքները։ Կարելի է ենթադրել, որ մենք չենք զգում «բառերի հայացքները», քանզի դրանք բխում են մեր նախաստեղծ հոգու էությունից։ Բայց մենք շատ հաճախ «չենք զգում» նաեւ խորթ, օտարոտի հայացքները, որոնք պղտոր առուակների պես խուժել են մեր ակունքային զուլալության մեջ։

Խոսքը ամենեւին էլ բոլոր փոխրիցած զարգացած լեզուների համար օրինաչափ փոխառությունների մասին չէ, երբ խորթ լեզվական տարրը նոր միջավայրում այնպես է հղկվում ու կատարելագործվում «ինքնության կերպի» ու բառիմաստի զուգորդման առումով, որ դառնում է այդ միջավայրի հարազատ անդամը։ Օրինակ, անհավատալի է թվում, որ վառոդ, երշիկ, եւլակ, զմրուխտ բառերը փոխառություններ են... թուրքերենից։ Խոսքը նաեւ չափավոր գործածվող օտարաբանությունների կամ գրական անհրաժեշտ ոճավորումների մասին չէ, այլ ժամանակավրեպ մի երեւույթի, որից չենք կարողանում, իսկ երբեմն էլ չենք ցանկանում ձերբազատվել։

Մի տխուր զվարճախոսություն. փախստականներին ցուցակագրող աղջիկը հարցնում է. «Քանի նաֆար եք»։ «Յեդդի նաֆար», պատասխանում է փախստականը։ «Իսկ ինչո՞ւ թուրքերեն ես պատասխանում», զարմանում-զայրանում է աղջիկը։ «Կակով պրիվետ, տակով ի օտվետ», հետեւում է պատասխանը։

Նման օրինակներ կարելի է բերել որքան ասես. մեր բարբառները այնքան են խմորված թուրքերենով (մի քանի հազար բառ ու դարձվածք) եւ այլ օտարաբանություններով, որ արտահայտությունը երբեմն նմանվում է կարկատած մի տաբատի, որի հիմնական գործվածքը չի երեւում։

Մի այլ տարածված ցավալի երեւույթ. որոշ հայ ծերունիներ, «Թուրքը մի բան չի, համա նրա խոսքերը ոսկի են» նախաբան-պատճառաբանությունից հետո իրենց ասելիքը «համեմում» են թուրքերենով մեջբերվող... սովորաբար հայկական ասույթով։ Զարմանալի չէ, եթե հիշենք, որ ժամանակին հայատառ թուրքերենով հորինվել է մի ամբողջ վեպ՝ հանրահայտ «Ագապին»։

Երեւի նման դեպքի նախազգացումով է ասել Նարեկացին. «Մի մատուցիր ինձ ծառայիս ժամին դառնալի բաժակ...», միաժամանակ նշելով մարդու էության հակասականությունը. «Անդաստանները սրտիս հերկեցի... որ որոմն այնտեղ արգասավորվի»։

Բայց առավել դառն է ու ցավալի, երբ որոմն արգասավորվում է բուն հոգեւոր մշակույթի մակարդակում՝ ՉԼՄ-ների, գրականության մշակների ջանքերով։ Ռաբիսի ներկայիս խրախճանքը, զռեհիկ բղավոցներով առատ, «երգիծա-հումորիստական» ժապավենների միայն գովազդումը հեռուստատեսությամբ սրտխառնուք են առաջացնում, որովհետեւ «լցոնված» են օտարոտի լեզվա-երաժշտական տարրերով (հավանաբար, ռաբիսը արվեստի ասպարեզում նույնն է, ինչ խոսվածքը կամ ժարգոնը՝ լեզվի)։ Վերջերս հեռուստատեսությամբ մի հայ դերասանի հարցնում են, թե ինչ երգ գիտի Երեւանի մասին։ Նա պատասխանում է, որ շատ երգեր գիտի իր պաշտելի քաղաքի մասին եւ որպես ապացույց հանկարծ զլում է. «Նեյնիմ, աման, աման...»։ Դեռ լավ է, մտածում ես, ավելի խոսորնակի բան չինչեց, ասենք «Երեւանդա խալ գալմաղը»... Որոմը շատ է, այո, եւ չգիտես ինչ անուն տաս այդ երեւույթին՝ ալտրուի՞զմ, ծայրահեղ հանդուրժողականությո՞ւն։ Եվ հայկական քաղաքի ճակատին առայսօր դրոշմված է մնում 17-րդ դարի քոչվոր ցեղապետի անունը՝ Ալավերդի (Աստվածատուր), իսկ Արցախի անվանումը տարբեր մակարդակներում ու ոլորտներում շարունակվում է հոլովվել իբրեւ Ղարաբաղ։ Կամ ինչո՞վ բացատրել այն թյուրիմացությունը, երբ մեր մայրաքաղաքի խորհրդանիշներից մեկն է ընդունվում մի ոմն Կարաբալա, որի պատվին արձան է կանգնեցվում, բանաստեղծություններ ու երգեր են հորինվում, թե ինչ է նա... մի քանի ծաղիկ է նվիրել սիրուն աղջիկներին։

Ադրբեջանի հայ գրողներից մի քանիսը, իրարից առաջ անցնելով, իրենց ստեղծագործությունները խմորում էին թուրքերենով հարուստ բարբառային արտահայտություններով, կարծելով, թե դրանով իսկ «ժողովրդականացնում» են իրենց երկերը, իսկ ոմանք ավելի ջանադրաբար էին կիրառում թուրքական տարրերը՝ պարզապես հաճոյանալու համար այդ գործընթացը խրախուսող տեղի ղեկավարությանը (Հ. Ալիեւի գլխավորությամբ), որը չզլացավ նրանցից «ամենաջանասերներին» շնորհել... Ադրբեջանի ժողովրդական բանաստեղծի կոչում։ Ամբողջ զավեշտը պսակվեց նրանով, որ Ադրբեջանի ԳԱ-ն մի գեղեցիկ օր լայն քննարկման ու հետագա շահարկման առարկա դարձրեց «Ադրբեջաներենի ազդեցությունը արդի հայ գրականության վրա» թեման։ Իրականում դա նշանակում էր, որ անտիկ քաղաքակրթությանը առնչված մի բիբլիական ազգ «մշակույթի դասեր է առնում» սեփական գիր ու պատմագրություն չունեցող մի քոչվոր ցեղի ժառանգներից... Այնինչ Ի. Բունինը «միամտաբար» կարծում էր, թե «համաշխարհային գերեզմանատան վաղեմի խավարից միայն գրերն են հնչում»։ Եվ նույն միամտությամբ Դ. Շտայները հարցնում էր. «Մի՞թե հողով աղքատը մեզ կարող է հոգի պարգեւել»։

(Թող այն կարծիքը չստեղծվի, թե ես թերագնահատում եմ բարբառների դերը։ Ամենեւին։ Բայց նրանցից պետք է վերցվի «բանական հատիկը», այլ ոչ թե որոմը)։

Լեզվի հետ չի կարելի անփութորեն վարվել, որովհետեւ այստեղ գործում է «բումերանգի կանոնը». չէ՞ որ լեզվի շնորհիվ ենք մենք դարձել ամենաբանական էակը երկրի վրա։ Սողոմոն Իմաստունին վերագրվում է այն միտքը, որ «Մարդունն են սրտի տրամադրությունները, բայց Տիրոջից է լեզվի պատասխանը»։

Վ. Տերյանն իզուր չի ասել, որ «լեզուն ազգի հոգին է»։ Եվ եթե պատմական ճակատագրի միջամտությամբ «լեզվից առաջ ազգն էր տկարացել» (Մ. Նալբանդյան), ապա ազգի ներկայիս ազատագրության գործընթացում լեզուն գտնում է հետագա զարգացման համապատասխան հունը։

Մեզ մնում է հետեւել աստվածաշնչյան խորհրդին՝ ՀԱՏԻԿԸ ԶԱՏԵԼ ՈՐՈՄԻՑ։

ԷԴՈՒԱՐԴ ԲԵԳԼԱՐՅԱՆ

ՆՈՐ ԳԻՐՔ

Ռուբեն Գեւորգյան. «Դատապարտված դափնիներ»

Ռուբեն Գեւորգյանը՝ ոչ նշանավոր եւ քիչ հայտնի մարդ, որի մասին դեռ շատ է գրվելու, որովհետեւ ե՛ւ իբրեւ բանաստեղծ ու արձակագիր, ե՛ւ իբրեւ ազատամարտիկ ու հայ հետագիծ կթողնի եւ գրականության, եւ պատմության էջերում։

Ճիշտ է, օրերի աղմուկի մեջ չի լսվել Ռ. Գեւորգյանի անունը, ինչպես սովորաբար լինում է այն մարդկանց հետ, ովքեր մի կողմ քաշված, անտես ստվերում, անաղմուկ ու անկեղծ, բայց ներքին հավատով քաշում են իրենց լուծը։ Սակայն արժեքները վերադասավորող ժամանակը ամեն ինչ գցում է իր տեղը։ Չգրված, բայց անխուսափելի օրենք։

Գալու է նաեւ Ռ. Գեւորգյանի ժամանակը, որը պատմելու է նրա խիզախությունների, ապրած կյանքի դառն օրերի մասին, որոնք իրենց հետքն են թողել նրա հոգում։

Ռուբեն Գեւորգյանի «Դատապարտված դափնիներ» գիրքը արիության, մարդասիրության, իր կյանքի պատմությանը ծնունդ երգ է։ Բնատուր տաղանդով գրված գիրք եւ կունենա նախանձելիորեն երկար կյանք, քանի որ հոգուց բխած խոսքը, որ հագեցած է անկեղծ կրքով, հարատեւ է ավելի, քան նույնիսկ այն մարմարը, որի վրա փորագրված է։ Լուսեղեն անուններ, որոնց ոչ մեկին չենք հանդիպել խնամքով տաշված կարմիր տուֆաքարի շարվածքի վրա։ Այդ անունները կփորագրվեն։ Բոլորը՝ անուն առ անուն։ Եվ այդ անունների մեջ ես առաջինը կուզենայի տեսնել Սամվել Գեւորգյանի՝ այդ սխրանքը բոլոր մարդկանց, բոլոր ժամանակների համար վերստեղծող մարդու անունը։ Այդ սխրանքը թղթին է հանձնել եղբայրը՝ Ռուբեն Գեւորգյանը։

«Եթե հաղթահարում ես ինքդ քեզ, ուրեմն կհաղթահարես նաեւ թշնամուն, չէ՞ որ կամավոր ես՝ հոգով ու գիտակցությամբ կամավոր հրաժարյալ աշխարհից, իսկ մահդ չհաղթահարելու դեպքում կարող ես չգնալ, ու ոչ ոք քեզ ամոթանք չի տա։

Բայց գնալուց էլ, միեւնույն է, հաղթելու ես, եթե զոհվես էլ՝ հավատա, որ մահվանդ հաղթած՝ մնացյալների մահվան սարսափին ես հաղթում. այս է կամավորի կամքն ու ճակատագիրը»։ Այո, այս է կամավորի կամքն ու ճակատագիրը, որը քաջ գիտակցել է Ռ. Գեւորգյանը։

Գիրքը դաստիարակում է մարդու այն կարողությունը, որ իր ճակատագրի դժվար ժամին անձը հանում եղբայրների զոհաբերելն է։ Հեղինակը որոնող խառնվածք է, օժտված կանխազգացման ձիրքով։ Նա ունեցել է ե՛ւ ունի իր երջանկությունը, ե՛ւ ողբերգությունը, ե՛ւ իր բարձունքը նույնպես։

Թող շատ լինեն Ռուբենի նման հայեր, Ռուբենի նման անձնուրաց մարտիկներ եւ վերջապես Ռուբենի նման մարդիկ։ Այդ դեպքում ոչ մի մայր չի ասի.

«Ես զարհուրում եմ այն մտքից, թե ինչ կլինի մարդկության, այդ թվում եւ մեր վիճակը, եթե ներկայիս պատերազմը կայուն խաղաղությամբ չվերջանա, եւ նոր պատերազմ բորբոքվի, երբ մեր այսօրվա մանուկները զորակոչի հասակ կունենան»։

ՄԱՆՎԵԼ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ

ԱՄՆ

«Հայկական ցեղասպանությունն ամերիկյան փորձառության մաս չի կազմում»

«Կալիֆոռնիա կուրիեր» թերթի հրատարակիչ եւ խմբագիր Հարութ Սասունյանն իր հերթական հոդվածով տեղեկացնում է, որ ամերիկյան ABC TV-ի օրվա համաշխարհային լուրերը բաժնի լրագրող համակարգիչ Պիտեր Ջենինգզը օրերս հրապարակ է հանել «Դարը» խորագրով իր 608 էջանոց հսկա հատորը, որի մեջ տեղ են գտել քսաներորդ դարում աշխարհում կատարված բոլոր կարեւոր իրադարձությունները, բացի Հայոց ցեղասպանությունից։ Այն հարցին, թե ինչու այդ ողբերգությունը չի ընդգրկված իր գրքում, Ջենինգզը պարզապես պատասխանել է. «Ես ուզում էի գրքում ընդգրկել (Հայոց) ցեղասպանությունը, բայց իմ գործընկերները որոշեցին դուրս թողնել, պատճառաբանելով, որ այն մաս չի կազմում ամերիկյան փորձառության»։

«Դժվար է ինձ համար ընդունել պրն Ջենինգզի պատասխանը։ Նրա գիրքը պարունակում է հարյուրավոր միջազգային իրադարձություններ, որոնք մաս չեն կազմում ամերիկյան փորձառության։ Հայկական ցեղասպանությանն ամերիկյան հասարակությունն ու բարձրաստիճան պաշտոնյաները հետեւել են ամենայն նարեկցանքով ինչպես գործադրման ընթացքում, այնպես էլ դրանից հետո», գրում է Հարութ Սասունյանը՝ ավելացնելով, որ Հրեական ողջակիզումը, այնուամենայնիվ, իր պատվավոր տեղն է գրավում գրքում։

Պրն Սասունյանը նաեւ տեղեկացնում է, որ մի քանի ամիս առաջ Ջենինգզը հրավիրված է եղել Թուրքիա դասախոսություններ կարդալու, որոնց ավարտին պատկառելի գումարներ ստանալուց բացի խնջույքի սեղանների է ներկա գտնվել բարձրաստիճան թուրք պաշտոնյաների հետ։ Հավանական է, որ այնտեղ էլ նրան հասկացրած լինեն, որ Հայկական ցեղասպանությունն ընդգրկելու դեպքում, գրքի մուտքը Թուրքիա կարգելվի։

Իր հոդվածում Սասունյանը կոչ է անում ամերիկահայերին բողոքի ձայն բարձրացնելու եւ բոյկոտելու գիրքը, մանավանդ որ, ըստ նրա, վավերագրական մի ֆիլմ է նկարահանվում գրքի հիման վրա։ «Մենք պետք է պահանջենք, որ Ջենինգզը ներառնի Հայկական ցեղասպանությունը գրքի առաջիկա հրատարակություններում, ինչպես նաեւ վավերագրական ֆիլմում», [illegible] եզրակացնում է նա։

Ֆիլմերի հետ կապված մարդը

Փոլ Տեր-Կարապետյանն ընտրել է ամենահաճելի մասնագիտություններից մեկը։ Եթե հաշվի չառնենք մաթեմատիկական գործողություններ անելու անհրաժեշտությունը, Լոս Անջելեսի «Էքսիբիթոր Ռելեյշնս» ֆիրմայի տնօրեն Տեր-Կարապետյանն իր ապրուստը վաստակում է ֆիլմեր դիտելով։ Շաբաթվա 7 օրը Տեր-Կարապետյանը ներկա է լինում ֆիլմերի պրեմիերաներին, սոցիոլոգիական հարցում է անցկացնում երկրի բոլոր ծայրերում կինոթատրոններ այցելելու հաճախականության մասին, համեմատում է հարցումների արդյունքները, հետեւում է նոր ֆիլմերի թողարկման ու ցուցադրման ժամանակացույցին։ Թվերը հավաքում, հաշվում, համեմատում են նախորդ տարիների արդյունքների հետ, տրամադրվում են լրատվական միջոցների եւ նրանց, ովքեր օգտվում են այդ թվերից։ Դրանց շարքում են Ասոշիեյթեդ պրես եւ Ռոյթեր գործակալությունները, CNN-ը, հոլիվուդյան բոլոր մեծ եւ որոշ փոքր կինոստուդիաները եւ այլն։ Այդ տեղեկությունը նրանք օգտագործում են ֆիլմի թողարկման ճշգրիտ ժամանակը հաշվարկելու համար, որի շնորհիվ հաջողվում է խուսափել մրցակիցներից եւ ամենաշատ հեռուստադիտող ունենալ։ «Հաճախ մեր տեղեկություններին հետեւելով կինոստուդիաները փոխում են իրենց ծրագրերը։ Ֆիլմի թողարկումը նման է շախմատային պարտիայի։ Ամեն օր ինչ-որ բան է փոխվում եւ ամեն ինչ նշանակություն ունի», ասում է Տեր-Կարապետյանը։

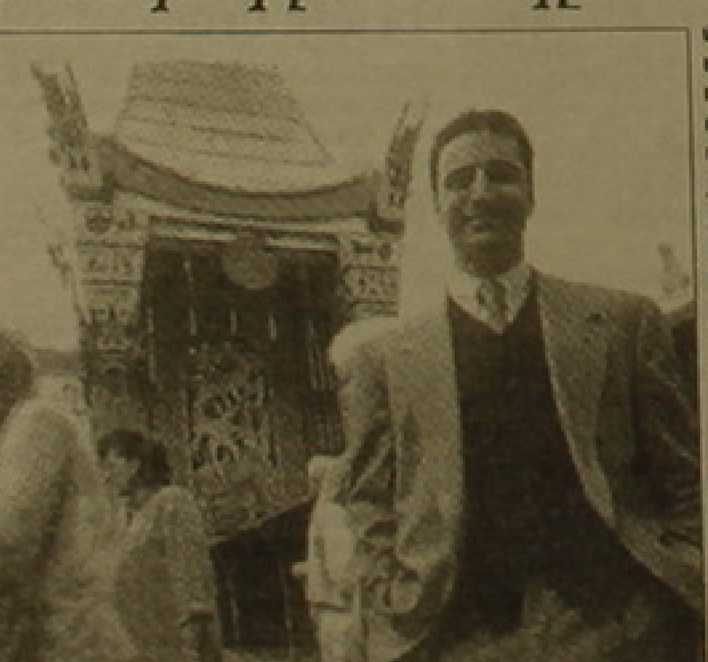

Սակայն ֆիլմերի վերլուծությունը ոչ միայն հաճելի է, այլեւ աշխատատար։ Մեկ տարվա ընթացքում հսկայական քանակությամբ ֆիլմեր են նկարահանվում։ «Միայն Հյուսիսային Ամերիկայում մոտավորապես 425–475 ֆիլմ է նկարահանվում ամեն տարի, ասում է Տեր-Կարապետյանը, դրանց մեծ մասը չեն փայլում յուրօրինակությամբ։ Մեծ կինոստուդիաները տարեկան 150-165 ֆիլմ են արտադրում»։

Թվում է, թե հինգ տարի նույն գործով զբաղվող 37-ամյա Տեր-Կարապետյանն արդեն այնքան է մասնագիտացել, որ ճշտորեն կարող է կռահել, թե որ ֆիլմը կդառնա հանդիսատեսի սիրելին, որը կանցնի աննկատ։ «Չէ՛ք էլ հավատա, որ ես երբեք չեմ փորձում կռահել։ Ամեն ինչ կարող է պատահել, կարող է դեր խաղալ եղանակը, մարդկանց տրամադրությունը», բացատրում է Տեր-Կարապետյանը։

«Էքսիբիթոր Ռելեյշնսը» հիմնադրվել է 1974 թ.-ին, իսկ Տեր-Կարապետյանը խմբին միացել է 1993-ին։

AIM, նոյեմբեր

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ընդհանուր կապիտալի փոփոխության վերաբերյալ

2. թիվ 11 (եռամսյակային)

Բանկի անվանումը ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ
ամսաթիվը 01.01.99

հազ. դրամ

Անվանումը	Ժամանակաշրջան	
	Նախորդ	հաշվետու
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբում	x	x
Ընդհանուր կապիտալ, այդ թվում	815830	998124
Կանոնադրական հիմնադրամ	1000000	1000000
Ծանուցում. Իրացված բաժնետոմսերի քանակ (հատ.)	0	0
Գլխավոր պահուստ	52888	52888
Եկամուտների պահուստներ	-418273	-236004
Վերագնահատման պահուստներ	181215	181240
Այլ պահուստներ	0	0
Երկարաժամկետ ստորադաս փոխառություն	0	0
Բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր	0	0
Երկարաժամկետ ստորադաս փոխատվություններ	0	0
Փոփոխություն ժամանակաշրջանի ընթացքում	x	x
Ընդհանուր կապիտալ, այդ թվում	182294	-43433
Կանոնադրական հիմնադրամ	0	0
Ծանուցում. Իրացված բաժնետոմսերի քանակ (հատ)	0	0
Գլխավոր պահուստ	0	0
Եկամուտների պահուստներ մինչ. դիվիդենտների վճար.	182269	-42755
Վճարված շահաբաժիններ	0	0
Ծանուցում. 1 բ/տոմսի դիմաց վճարված շահաբաժիններ	0	0
Վերագնահատման պահուստներ	25	-678
Այլ պահուստներ	0	0
Երկարաժամկետ ստորադաս փոխառություն	0	0
Բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր	0	0
Երկարաժամկետ ստորադաս փոխատվություններ	0	0
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	x	x
Ընդհանուր կապիտալ, այդ թվում	998124	954691
Կանոնադրական հիմնադրամ	1000000	1000000
Ծանուցում. Իրացված բաժնետոմսերի քանակ (հատ)	0	0
Գլխավոր պահուստ	52888	52888
Եկամուտների պահուստներ	-236004	-278759
Վերագնահատման պահուստներ	181240	180562
Այլ պահուստներ	0	0
Երկարաժամկետ ստորադաս փոխառություն	0	0
Բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր	0	0
Երկարաժամկետ ստորադաս փոխատվություններ	0	0

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Բանկի եկամուտների եւ ծախսերի վերաբերյալ

Ձեւ թիվ 5 (ամսական, եռամսյակային, տարեկան)

Բանկի անվանումը ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ
Ամսաթիվը 1/1/99 թ.

հազ. դրամ

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1.	*Տոկոսային եկամուտներ*		
1.1	Թղթակցային հաշիվներից ստացված տոկոսներ	25,992	38,561
1.2	ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված ավանդներից ստացված տոկոսներ	15,304	15,304
1.3	Բանկերում եւ այլ ֆինանսավարկային կազմակերպություններում տեղաբաշխված միջոցներից ստացված տոկոսներ	15,815	21,225
1.4	Տեղաբաշխված վարկերի դիմաց ստացված տոկոսներ	887,203	1,119,066
1.5	Օվերդրաֆտից, օվերնայթից ստացված տոկոսներ	52	287
1.6	Պետական արժեթղթերից ստացված տոկոսներ, այդ թվում եսգնման պայմանագրերով արժեթղթերից	96,029	141,710
1.7	Ոչ պետական արժեթղթերից ստացված տոկոսներ		
1.8	Վարկային քարտերից ստացված տոկոսներ		
1.9	Ֆորվարդային, ֆյուչերսային, օպցիոն պայմանագրերից ստացված տոկոսներ		
1.10	Լիզինգից եւ ֆակտորինգից ստացված տոկոսներ	1,697	2,118
1.11	Այլ տոկոսային եկամուտներ	36	93
	Ընդամենը տոկոսային եկամուտներ	**1,042,128**	**1,338,364**
2.	*Տոկոսային ծախսեր*		
2.1	Թղթակցային հաշիվների եւ ցպահանջ պարտավորությունների դիմաց վճարված տոկոսներ	8,178	11,239
2.2	ՀՀ ԿԲ-ից ներգրավված միջոցների եւ եսգնման համաձայնագրերի դիմաց վճարված տոկոսներ	757	757
2.3	Բանկերից եւ այլ ֆինանսավարկային կազմակերպություններից ներգրաված միջոցների դիմաց վճարված տոկոսներ	13,333	17,414
2.4	Ներգրավված ավանդների դիմաց վճարված տոկոսներ	167,907	259,482
2.5	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների դիմաց վճարված տոկոսներ		
2.6	Օգտագործված օվերդրաֆտի, օվերնայթի դիմաց վճարված տոկոսներ		
2.7	Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով		
2.8	Ֆորվարդային, ֆյուչերսային, օպցիոն պայմանագրերի դիմաց վճարված տոկոսներ		
2.9	Լիզինգի դիմաց վճարված տոկոսներ		
2.10	Ստորադաս փոխառությունների դիմաց վճարված տոկոսներ		
2.11	Այլ տոկոսային ծախսեր		
	Ընդամենը տոկոսային ծախս	**190,175**	**288,892**
	Զուտ տոկոսային եկամուտներ	**851,953**	**1,049,472**
3.	*Ոչ տոկոսային եկամուտներ*		
3.1	Մատուցված ծառայությունների դիմաց ստացված եկամուտներ	120,976	165,100
3.2	Գանձապետարանի սպասարկումից եւ մատուցված այլ ծառայություններից ստացված եկամուտներ	4,451	5,703
3.3	Փոփոխական շահաբաժնով բաժնետոմսերից եւ այլ արժեթղթերից ստացված եկամուտներ		
3.4	Ներդրումներից ստացված շահաբաժիններ	30	30
3.5	Արժեթղթերի վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ	154	154
3.6	Արտարժութային գործառնություններից ստացված զուտ եկամուտներ	59,763	105,608
3.7	Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված դրական (բացասական) փոխարժեքային տարբերություն	-28,961	-30,073
3.8	Հավաստիագրային գործառնություններից ստացված եկամուտներ	708	1,259
3.9	Բանկի շենքի վարձակալությունից ստացված վարձավճար	124	941
3.10	Հիմնական միջոցների օտարումից ստացված եկամուտներ	8,106	9,095
3.11	Վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտներ		
3.12	Ստացված տույժեր, տուգանքներ	5,675	6,039
3.13	Այլ ոչ տոկոսային եկամուտներ	8,157	11,169
	Ընդամենը ոչ տոկոսային եկամուտներ	**179,183**	**275,025**
4.	*Ոչ տոկոսային ծախսեր*		
4.1	Աշխատավարձ, դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	198,155	309,844
4.2	Գործուղման ծախսեր	4,229	10,889
4.3	Հատկացումներ սոցիալական ապահովագրության, կենսաթոշակային եւ զբաղվածության հիմնադրամներին	31,388	44,409
4.4	Հարկեր	25,503	40,414
4.5	Հիմնական միջոցների ամորտիզացիոն ծախսեր	61,522	89,607
4.6	Բանկի շենքի վարձակալության վճար	38,754	45,762
4.7	Գովազդային, ներկայացուցչական ծախսեր	3,474	4,592
4.8	Աուդիտային եւ խորհրդատվական ծառայության գծով ծախսեր	35,410	47,275
4.9	Վճարված տույժեր, տուգանքներ	374	2,780
4.10	Այլ ծախսեր	154,296	233,127
	Ընդամենը ոչ տոկոսային ծախսեր	**553,105**	**828,699**
	Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտներ	**-373,922**	**-553,674**
5.	*Հատկացումներ հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդերին*		
5.1	Վարկերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստաֆոնդին կատարված մասհանումներ	444,395	573,972
5.2	Արժեթղթերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստաֆոնդին կատարված մասհանումներ		
5.3	Դեբիտորական պարտավորությունների եւ այլ գումարների (որոնց համար նախատեսված չեն պահուստներ) դուրս գրման ծախսեր	22,150	35,091
	Ընդամենը մասհանումներ	**466,545**	**609,063**
6.	*Դուրս գրված ակտիվների վերադարձ*		
6.1	Վարկերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստաֆոնդի հաշվին եսհաշվեկշիռ դուրս գրված վարկերի վերադարձ	172,976	247,839
6.2	Վարկերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստաֆոնդին մասհանված, բայց դեռեւս եսհաշվեկշիռ դուրս չգրված վարկերի վերադարձ	181,147	212,530
6.3	Արժեթղթերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստաֆոնդի հաշվին դուրս գրված արժեթղթերի մարում		
6.4	Ծախսերով դուրս գրված դեբիտորական պարտավորությունների եւ այլ գումարների (որոնց համար նախատեսված չեն պահուստներ) վերականգնում	8,511	8,511
	Ընդամենը վերադարձ	**362,634**	**468,880**
	Զուտ մասհանումներ	**103,911**	**140,183**

Շահույթ մինչեւ հարկվելը	**374,120**	**355,615**
Շահութահարկ		
Զուտ շահույթ	**374,120**	**355,615**
Հայտարարված շահաբաժիններ		
այդ թվում արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով		
սովորական բաժնետոմսերի գծով		
Չբաշխված շահույթ	**374,120**	**355,615**

ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ
Հավաքական հաշվեկշիռ

(հազ. դրամ)

	01.10.98	01.01.99
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ	371427	355667
- դրամով	243241	220509
- արտարժույթով	128186	135158
Հաշիվներ թղթակից բանկերում	1182525	702924
- Կենտրոնական բանկում	897266	489809
Արժեթղթեր, փայամասնակցություն	485700	563480
Վարկային ներդրումներ	1987188	1981142
այդ թվում արտարժույթով	1299013	1451804
Այլ բանկերին տրված վարկեր, դեպոզիտներ	10000	114406
այդ թվում արտարժույթով	0	104406
Լիզինգ	0	0
Ֆակտորինգ	0	0
Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվ	905407	943304
Ստացվելիք տոկոսներ եւ այլ ակտիվներ	244543	380819
Վարկերի հնարավոր կորուստների պ/ֆոնդ	-61315	-151087
Ընդամենը ակտիվներ	5125475	4890655
ՊԱՍՍԻՎՆԵՐ		
Պարտավորություններ		
Թղթակից բանկերի հաշիվներ	222	79449
Ցպահանջ պարտավորություններ	2473281	2246593
այդ թվում արտարժույթով	703088	681805
Կազմակերպությունների, ձեռնարկությունների դեպոզիտներ	601600	708698
Քաղաքացիների ավանդներ	674782	796273
այդ թվում արտարժույթով	667591	788268
Այլ բանկերից ստացված վարկեր, դեպոզիտ.	203160	0
Վճարվելիք տոկոսներ եւ այլ պարտավոր.	174306	104234
Ընդամենը պարտավորություններ	4127351	3935247
Կապիտալ		
Կանոնադիր կապիտալ	1000000	1000000
Գլխավոր պահուստ	52888	52888
Հիմ. միջոցների վ/գնահատում, այլ պահուստ	181240	181279
Բանկի կողմից ետ գնված սեփական բ/տոմս	0	0
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահույթ (վնաս)	374123	355615
Նախորդ ժամանակաշրջանի շահույթ (վնաս)	-610127	-634374
Ընդամենը կապիտալ	998124	955408
Ընդամենը պասսիվներ	-5125475	4890655

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Բանկի դրամական հոսքերի վերաբերյալ

Ձեւ թիվ 12 (եռամսյակային, տարեկան)

Բանկի անվանումը ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ
Ամսաթիվը 1.1.99 թ.

հազ. դրամ

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1. Դրամական հոսք գործառնական գործունեությունից	**519,913**	**-115,697**
Ստացված տոկոսներ	398,703	299,422
Ստացված կոմիսիոն գումարներ	64,451	89,968
Լիզինգային, ֆակտորինգային եւ հավաստիագրային գործառնություններից ստացված զուտ եկամուտներ	1,021	1,029
Նախկինում դուրս գրված վարկերի վերադարձ	84,025	67,381
Արժեթղթերի վերավաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ	64	
Ստացված այլ եկամուտներ	-26,839	5,448
Վճարված տոկոսներ	-6,690	-170,432
Վճարված աշխատավարձ եւ գործուղման ծախսեր	-105,349	-131,270
Վճարված հարկեր	-7,088	-14,910
Զուտ դրամական հոսքեր այլ գործառնական գործունեությունից	117,615	-262,333
2. Դրամական հոսք ներդրումային գործունեությունից	**-375,081**	**99,665**
Պետական արժեթղթերում ներդրումների նվազում (ավելացում)		10,000
Այլ ժամկետային արժեթղթերում ներդրումների նվազում (ավելացում)		
Անժամկետ արժեթղթերում ներդրումների նվազում (ավելացում)		
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված ավանդների եւ ետգնման համաձայնագրով գնած արժեթղթերի նվազում (ավելացում)	-631,880	
Վարկային ներդրումների, այդ թվում ֆակտորինգի նվազում (ավելացում)	250,944	-11,618
Տեղաբաշխված ավանդների նվազում (ավելացում)	4,984	223,918
Լիզինգի նպատակով ակտիվների ձեռքբերում		
Լիզինգային գործառնություններից մայր գումարների ետ վերադարձ		
Հիմնական միջոցների օտարում (ձեռքբերում)	871	-24,345
Զուտ դրամական հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից		98,290
3. Դրամական հոսք ֆինանսական գործունեությունից	**-90,202**	**-479,329**
Ցպահանջ պարտավորությունների զուտ ավելացում (նվազում)	-589,966	-312,390
Ժամկետային պարտավորությունների զուտ ավելացում (նվազում)	499,764	-166,939
ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված վարկերի եւ ետգնման ռեպո համաձայնագրով վաճառված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական հիմնադրամում		
Վճարված դիվիդենտներ		
Զուտ դրամական հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից		
Դրամական միջոցների զուտ աճ	**54,630**	**-495,361**
Դրամական միջոցներ ժամանակաշրջանի սկզբում	**1,499,322**	**1,553,952**
Դրամական միջոցներ ժամանակաշրջանի վերջում	**1,553,952**	**1,058,591**

Բանկի վարչության նախագահ ____________

Գլխավոր հաշվապահ ____________

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Աշխուժության կոչ լրագրողներին

Աշխատանքային հանդիպում սպորտվարչությունում

Երեկ սպորտվարչության դահլիճում ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի փոխնախարար Իշխան Զաքարյանը աշխատանքային հանդիպում անցկացրեց մարզական լրագրողների եւ ռադիոհեռուստամեկնաբանների հետ:

Փոխնախարարի մուտքի խոսքերից անմիջապես ընդգծվեցին նրան հուզող հարցերը: Իշխան Զաքարյանն իր խոսքում մասնավորապես նշեց, որ մեր մարզիկները ամեն տարի որոշակի հաջողությունների են հասնում միջազգային մրցասպարեզներում, դրանով բարձրացնում են հանրապետության պատիվը, բայց... այդ ուրախությունը միշտ չի կիսվում ժողովրդի հետ, քանի որ մեր ԶԼՄ-ներում դրանք մատուցվում են ընդամենը մի քանի տողով, իսկ որոշ դեպքերում ընդհանրապես լռության են մատնվում: Փոխնախարարի կարծիքով, սպորտվարչության եւ մարզական լրագրողների փոխադարձ կապը այնքան էլ սերտ չէ, իսկ դրա աշխուժացումն այսօր շատ կարեւոր նշանակություն ունի հանրապետության մարզական կյանքի լուսաբանման գործում, քանի որ միայն այդ ճանապարհով կարելի է ծանոթանալ հայկական սպորտի նվաճումներին, ինչպես նաեւ՝ խնդիրներին: Նա ավելացրեց, որ այդ աշխատանքներում մեծ անելիքներ ունի մարզական լրագրողների ֆեդերացիան, որը սակայն բոլորովին չի գործում: «Մենք նպատակ ենք դրել այս տարի ավելի գործնական դարձնել սպորտվարչության եւ ԶԼՄ-ների փոխադարձ կապը, համագործակցությունը, ակտիվացնել այդ աշխատանքները, -ասաց պրն Զաքարյանը, - չէ՞ որ 1999 թ. նախաօլիմպիական տարի է, եւ բոլոր մրցաշարերի նշանակությունը զգալիորեն մեծանում է, քանի որ դրանցում ի հայտ են բերվելու այն մարզիկներն ու թիմերը, որոնք Սիդնեյի օլիմպիական խաղերին մասնակցելու իրավունք կնվաճեն: Անշուշտ, մեր մարզիկների ելույթների լուսաբանումը պետք է աշխուժացնել, ընդլայնել, որակական նոր երանգ տալ, որովհետեւ դրանք նպաստում են սպորտի զարգացմանն ու մասսայականացմանը: Օրինակ, անցած տարի պատանի ծանրամարտիկների հաջողությունների պատճառով Օգսեն Միրզոյանը «հանգիստ չունի», նրա ղեկավարած մարզադպրոցի դռները անընդհատ «գրոհի են ենթարկվում» ծանրամարտով մարզվելու ցանկություն ունեցող երեխաների եւ նրանց ծնողների կողմից: Մեկ այլ օրինակ. ազատ ոճի ըմբշամարտի անցած տարվա հանրապետական առաջնությունը, որն անցկացվեց Վանաձորում, շատ վատ լուսաբանվեց: Մինչդեռ մրցումներին մասնակցում էին աշխարհի ու Եվրոպայի չեմպիոններ, մրցանակակիրներ, թվով 9 հոգի:

Մենք ցանկանում ենք 1999 թ. լրագրողների համար գործուղումներ կազմակերպել աշխարհի եւ Եվրոպայի առաջնություններ՝ դրանք լիարժեք լուսաբանելու համար: Նույնտիպի աշխատանքներ կտանենք նաեւ հանրապետության ներսում:

Գտնում եմ, որ մարզական լրագրողների ֆեդերացիան գործող միավոր պետք է դառնա եւ այն պետք է զբաղվի այդ աշխատանքների կազմակերպմամբ»:

Ելույթ ունեցողները նշեցին, որ առաջարկությունը տեղին է, եւ որ ժամանակն է ֆեդերացիայի կազմը վերընտրել, քանի որ նախորդի իրավասության ժամկետն արդեն իսկ լրացել է: Ստեղծվեց հինգ հոգուց բաղկացած աշխատանքային խումբ, որը կզբաղվի այդ հարցերով: Ի դեպ, հունվարին տարբեր մարզաձեւերի հավաքականները ուսումնամարզական հավաք կանցկացնեն Ծաղկաձորում, եւ սպորտկոմիտեն մտադիր է լրագրողներին մեկ օրով մասնակից դարձնել դրանց:

Նշենք նաեւ, որ պրն Զաքարյանը հունվարի 25-ից եռօրյա այցով կմեկնի Հունաստան, ուր հանդիպումներ կունենա տեղի մարզական կազմակերպությունների հետ: Կքննարկվեն երկուստեք հետաքրքրություն ներկայացնող հարցեր, այդ թվում՝ նաեւ մարզական լրատվությանը վերաբերող:

ՀԱԳԻԿ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՇԱԽՄԱՏ

Սմբատ Լպուտյանը՝ երկրորդ մրցանակակիր

Իտալիայի Ռեջիո Էմիլիա քաղաքում անցկացված ավանդական, թվով 41-րդ մրցաշարում հաջող հանդես եկավ երեւանցի գրոսմայստեր, Հայաստանի չեմպիոն Սմբատ Լպուտյանը: Նա սկզբում գլխավորում էր մրցաշարային աղյուսակը, սակայն եզրագծի մատույցներում մի փոքր զիջեց եւ, ի վերջո, 9 հնարավորից վաստակելով 6,5 միավոր, Ուկրաինայի ներկայացուցիչ Դմիտրի Կոմարովի հետ բաժանեց 2-3-րդ տեղերը: Իսկ մրցաշարի հաղթող դարձավ ռուսաստանցի երիտասարդ շախմատիստ Եվգենի Սոլոժենկինը: Սանկտ Պետերբուրգի չեմպիոնը վաստակեց 7 միավոր եւ կարողացավ առաջ անցնել ավելի փորձառու մրցակիցներից:

Մորոզեւիչի նոր հաջողությունը

Նոր, փայլուն հաջողության հասավ ռուսաստանցի երիտասարդ գրոսմայստեր Ալեքսանդր Մորոզեւիչը: Իսպանիայի հյուսիսում գտնվող Պամպլոնա քաղաքում անցկացված մրցաշարում 21-ամյա գրոսմայստերը 7 հաղթանակ տարավ, 2 հանդիպում ավարտեց ոչ-ոքի եւ, 9 հնարավորից վաստակելով 8 միավոր, վստահորեն գրավեց առաջին տեղը: Մորոզեւիչը վերջին կես տարվա ընթացքում հաղթել է մի շարք մրցաշարերում, նվաճել է Ռուսաստանի չեմպիոնի կոչումը, բարձր արդյունք է ցույց տվել նաեւ համաշխարհային 33-րդ օլիմպիադայում: Եվ ահա, նոր հաջողություն: Հաղթողից զգալիորեն ետ մնաց երկրորդ մրցանակակիրը՝ նախկին խորհրդային շախմատիստ, իսկ այժմ Լեհաստանի քաղաքացի Միխայիլ Կրասենկովը, որը 6 միավոր վաստակեց: Երրորդ մրցանակին արժանացավ Լյուկ վան Վելին (Հոլանդիա)՝ 5 միավոր: Չորրորդ-հինգերորդ տեղերը 4,5-ական միավորով բաժանեցին Միգել Իլյեսկասը (Իսպանիա) եւ Էմիլ Սուտովսկին (Իսրայել):

Հաղթեց նորընծա հոլանդացին

Անգլիական Հաստինգսի 74-րդ միջազգային փառատոնի գլխավոր մրցաշարում հաղթանակ տարավ Իվան Սոկոլովը: Ծագումով բուլղարացի, նախկինում Բոսնիայի քաղաքացի, իսկ այժմ Հոլանդիան ներկայացնող այս շախմատիստը 9 հնարավորից վաստակեց 7 միավոր եւ վստահորեն նվաճեց առաջին մրցանակը: Մրցաշարի հաղթողից ամբողջ 2 միավորով ետ մնացին 5 շախմատիստներ. 5-ական միավորով 2-6-րդ տեղերը բաժանեցին անգլիացիներ Մեթյու Սադլերը, Ջոն Էմսը, Ջոնաթան Սփիլմենը, ուկրաինացի Ռուսլան Պոնոմարյովը եւ ռուսաստանցի Սերգեյ Շիպովը: Վերջինս մեկնարկում հիանալի խաղաց եւ առաջատար էր, սակայն մրցաշարի երկրորդ կեսը բավականին անհաջող անցկացրեց:

Ռ. Ս.

SIBLEY International · USAID · AED

ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալությունը (USAID), Կրթական զարգացման ակադեմիան (AED) եւ Sibley International-ը

տեղեկացնում են

տնտեսական թեմաներով գրող լրագրողներին, որ «Անցման շրջանի տնտեսությունների հիմնախնդիրները» զեկուցումների շարքի հերթական հանդիպումը կկայանա հունվարի 18-ին, ժամը 11:30-ին Թեքեյան մշակութային կենտրոնում *(Խանջյան 50)*:

Հանդիպումը կվարի ԱՄՆ Գանձապետարանի բյուջետային եւ կառավարման տեղական խորհրդատու **Լեոնարդ Սվենին**:

Թեման՝ **«Բյուջետային գործընթացները Հայաստանում»**:

«Հայհացահասիկ գործակալություն» բաց բաժնետիրական ընկերությունը

առաջարկում է

ֆուրաժային ցորեն եւ գարի՝ շուկայական գներից անհամեմատ ցածր գներով:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել **56-46-83** կամ այցելել Երեւան, Խանջյան 13ա, 6-րդ հարկ:

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

15 հունվար

Հ1

9.05 Նշանավոր փախուստներ. «Լատյուդի անհետացումը»
10.00 Հայլուր
10.20 Մարդը եւ բնությունը
11.15 Գ/Ֆ «Կաթոլիկ ծովեզրի տղաները»
13.00 Հայլուր
13.15 Միասին
17.00 Հայլուր
17.20 3-րդ ալիք
18.00 Կարճամետրաժ կինոնկար «Կիսակայարան»
18.45 Երգում է Մարիետա Բաղալյանը
19.00 Մայրաքաղաք
19.30 36.6
20.00 Հայլուր
20.30 1 լուր
20.45 Հեռուստակամուրջ
21.00 3-րդ ալիք
22.00 Հեռուստաֆուտբոլ
22.15 Գ/Ֆ «Սպանություն դրախտում»
24.00 Հայլուր

Հ2

09.00 Վահրամ Մարտիրոսյանը եւ Քրիստինա Գասպարյանը Տոմար լրատվա-ժամանցային հաղորդաշարում
10.00 Առաջին անգամ. Գ/Ֆ «Պահապան հրեշտակները վերադառնում են»
19.00 Մուլտեր
19.30 Մուլտհանդես
19.45 Գ/Ֆ «Պահապան հրեշտակները վերադառնում են»
21.30 Մուլտհանդես
22.00 Երեք խնձոր
22.30 «03»՝ բժիշկներ եւ հիվանդներ
22.50 Քաղաք
23.05 Վահրամ Մարտիրոսյանը ներկայացնում է. Հայկական որբանոցը Ֆրանսիայում
23.30 Մուլտհանդես
00.00 Արթուր Էլբակյանի «Ուրբաթ գիշեր բոլորովին քուն չունեմ» ծրագիրը, սիրված ֆիլմաշար «Հյուսիսը եւ Հարավը», էրոտիկ ֆիլմ (վերջում Մուլտհանդես)

ՕՌՏ

7.00 Բարի լույս
10.00 Նորություններ
10.15 Սերիալ «Դաժան հրեշտակը»
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Գ/Ֆ «Ծուռ հայելիների թագավորությունը»
17.35 Մինչեւ 16 տարեկան եւ ավելի
18.00 Սերիալ «Դաժան հրեշտակը»
19.00 Նորություններ
19.15 Ջենտլմեն շոու
19.45 Նվագիր, հարմոն սիրելի
20.15 Առողջություն
20.45 Հրաշքների դաշտ
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.45 Սերիալ «Մեծ խուզարկուները. Ցուցամաս»
00.30 Օրվա նորություն
00.50 Գ/Ֆ «Կորուսյալ դրախտ»

ՌՏՌ

8.00, 10.30, 10.50 Բարի լույս, Ռուսաստան
10.15 Հերթապահ բաժանմունք
10.35 Հեռուստախաղ «Հաղորդումների ծրագիր»
10.55 Ապրանքներ փոստով
11.00 «Սանտա Բարբարա»
11.45 Երաժշտություն, երաժշտություն...
12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.00 Լուրեր
12.35 Սերիալ «Պետերբուրգյան գաղտնիքներ»
13.30 Երկխոսություններ կենդանիների մասին
14.30 Խանութ բազմոցի վրա
15.35 Սերիալ «Ծածկեք նրա դեմքը»
16.25 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
17.15 Մուլտֆիլմ «Խորամանկ աղվեսը»
17.30 Սերիալ «Առաջին համբույրներ»
18.35 [illegible]
19.00 Համակարգիչ
19.20 Գ/Ֆ «Պարիզյանի շունը» (2-րդ սերիա)
20.30 Հերթապահ բաժանմունք
20.35 Մուլտֆիլմ «Ֆիլմ, ֆիլմ, ֆիլմ»
21.35 Մանրամասներ
21.45 «Անշլագը» ներկայացնում է
22.20 Երաժշտական ռինգ-նոր սերունդ
23.50 Գ/Ֆ «Կինը ծովում»
01.30 Հերթապահ բաժանմունք
01.45 Թեժ տասնյակ

Հ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

«ԷՐԵԲՈՒՆԻ» հյուրանոցի ադմինիստրացիան պայմանագրային եւ մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում 20-40 տարեկան կանանց եւ տղամարդկանց, հետեւյալ մասնագիտությունների գծով՝

1. ԱԴՄԻՆԻՍՏՐԱՏՈՐՆԵՐ
2. ՀԱՐԿԻ ՀԵՐԹԱՊԱՀՆԵՐ
3. ՄՊԱՍՈՒՀԻՆԵՐ
4. ՎԵՐԵԼԱԿԱՎԱՐՆԵՐ
5. ՎԵՐԵԼԱԿԻ ՄԵԽԱՆԻԿՆԵՐ
6. ՄԱՏՈՒՑՈՂՆԵՐ
7. ՓԱԿԱՆԱԳՈՐԾՆԵՐ
8. ՀՅՈՒՍՆԵՐ
9. ՇՎԵՅՑԱՐՆԵՐ
10. ՀԱՎԱՔԱՐԱՐՆԵՐ

Պայմանների հետ ծանոթանալ «Էրեբունի» հյուրանոցի կադրերի բաժնում աշխատանքային ժամը 10-ից մինչեւ 15-ը, ամեն օր, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից:

Լ Ո Ւ Ծ Ա Ր Վ Ո Ւ Մ Է

«Ռո-Աշ» ՍՊԸ-ն (հարկային կոդը՝ 02527262, վկայական թիվ 030154): Պարտք ու պահանջի դեպքում դիմել Ամիրյան 12, բն. 72 հասցեով:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Առանձնատուն, 80 քառ. մ., նկուղ-ավտոտնակով եւ 2 բնակելի հարկով (առանց ներքին հարդարանքի), «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ): Կա նաեւ մրգատու ծառերով փոքրիկ այգի:

Զանգահարել

27-22-57 *ժամը 10-16,*

58-33-26*, ժամը 18-23-ը:*

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
հեռախոսով (569393, 581351) • տեղեկագրերով • էլեկտրոնային տարբերակներով (մագնիսական սկավառակներով, INTERNET ցանցով)

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 975. Տպաքանակը՝ 4000. Ստորագրված է տպագրության՝ 14. 01. 1999. Գինը՝ 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@